

4/2009

Ročník XIX
Duben 2009

Cena 20 Kč

IKD

Informace královéhradecké diecéze

List Korintánům

Z vosku, který připravila pilná včela
Výzva k dialogu o změnách v diecézi
Liturgický oděv v proměnách staletí

Čím víc člověk dává, tím je bohatší
Výstava Angely Furis
Karneval bez bariér

Z vosku, který připravila pilná včela

Dříve než na znamení Kristova Zmrtvýchvstání prozáří o velikonoční vigilií temnotu kostelů svit paškálu, musí být paškál vůbec vyroben a podle závazných pravidel ozdoben. Do jedné z dílen, kde se tyto svíce zdobí, jsme se vydali. Nachází se na okraji Hané v Paloníně, visce ležící hned vedle daleko známějších Loštic.

O kamžitě po vstupu do budovy bývalé školy překvapí návštěvníka libá vůně včelího vosku. Chráněná dílna Charity Zábřeh na Moravě v těchto prostorách funguje již devět let. Kromě zdobení svíček všech myslitelných druhů a tvarů, tedy zdaleka ne pouze paškálů, se její zaměstnanci

V dílně se zdobí i malé rodinné paškálky; foto: Luděk Bárta

zabývají kompletačními pracemi pro další firmy či balením hygienického cukru, například pro Tříkrálovou sbírku. Ale v čase před Velikonocemi jdou veškeré jiné činnosti stranou a pracuje se především na paškálech.

Markéta Horáková nám ochotně vysvětluje původ zvláštního názvu pro velikonoční svíci: „Paškál vychází z řeckého slova *pascha*, které znamená přejítí. Je to připomínka biblické události, kdy krev obětovaného beránka ochránila prvorozené izraelského národa, který pak vyšel z Egypta a s Boží pomocí přešel přes Rudé moře. V této starozákonní události můžeme vidět předobraz oběti Ježíše Krista a jeho Zmrtvýchvstání. Také on přechází ze smrti do života. Jako nám svíce dává světlo, tak Kristus svým zmrtvýchvstáním proměňuje temnotu smrti a hříchu ve světlo života. Paškál se rozžihá o velikonoční vigilií před kostelem, poté se s ním vchází do setmělého kostela, kde se postupně od paškálu rozsvěcují malé svíčky věřících. Během roku se zapaluje při každé bohoslužbě po celou velikonoční dobu a v mezidobí při křtu a pohřbech. Na paškálu najdeme kříž, řecká písmena Alfa a Omega, která znamenají, že Ježíš je počátek i konec, dále letopočet, na připomínku toho, že Kristus vládne dějinám, červený spodek znázorňuje jeho krev. Při jeho zapalování zasazuje kněz do paškálu pět kadidlových zrn sym-

bolizujících pět Kristových ran. Zbývající výzdoba záleží na přání zákazníka.“

Když se ptáme na podrobnosti postupu zdobení, tak provozní vedoucí, Petra Opluštilová, trochu znejistí a přímé odpovědi se vyhne s odkazem na výrobní tajemství. Dů-

Jemné přikládání voskových plátek na svíci; foto: Luděk Bárta

vod je nasnadě. Bohužel se nedávno setkali s neomalenými praktikami konkurence, kdy nejmenovaný podnik vydával jejich vzory a voskové šablony za vlastní. Stručně řečeno spočívá zdobení svíce v přikládání dalších vrstev vosku tvarovaných podle šablony. Neužívá se žádných lepidel, vosk změkčí teplo lidských rukou. Ozdobit jednu svíci zabere zhruba dvě hodiny, hodně záleží na její velikosti i složitosti vzoru. Šikovnými rukama pěti zaměstnankyň projde ročně na pět set paškálů. Ty směřují do farností v celé České

republice, některé i na Slovensko. Letos přišli v Paloníně s novinkou. „Máme dobrovolníky, kteří se budou za farnost, kde bude náš paškál hořet, po celou velikonoční dobu modlit,“ prozrazuje Markéta Horáková. Zájemci o výrobky palonínské dílny mohou využít i jejich internetový obchod. „Přes četné obchodní úspěchy musí být dílna dotována. Nicméně o pouhý zisk nám rozhodně nejde. Pro nás je důležitější sociální rozměr práce. Pracují zde lidé se sníženou pracovní schopností, kteří by jinde těžko sháněli uplatnění. Jsme v tomto regionu jednou z mála chráněných dílen. Přesto se snažíme, aby lidé od nás našli cestu k jinému zaměstnavateli. Práce v této dílně by neměla být na celý život, mělo by se jednat pouze o jakousi přestupní stanici,“ uzavírá Petra Opluštilová.

Luděk Bárta

Závěrečné zdobení pomocí rydla; foto: Luděk Bárta

Obsah

TÉMA: Svatý Pavel - apoštol národů: List Korintánům

Reportáž	2
Z vosku, který připravila pilná včela	
Rozhovor	4
Pavel Paldus	
Stalo se	5
Zprávy z diecéze	
Téma	6
Svatý Pavel - apoštol národů: List Korintánům	
Duchovní život	8
Učednice a učedník, kteří milovali!	
Úmysly apoštolátu modlitby	
Seniorům	9
Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze - Farní společenství seniorů v Rychnově nad Kněžnou	
Školství a mládež	10
Putování k tajemství Velikonoc na církevních školách	
To máme mládež	11
Letem, světem...mládeže: Vikariát Humpolec	
Papežská misijní díla	12
7. celostátní misijní pouť a 4. misijní den dětí	
Charitní listy	13
Ze života	18
Vzpomínka na výstavu o svatém Václavovi - ochránci české země	
Mateřské centrum Domeček	
Liturgický kalendář	
Pro volné chvíle	19
Křížovka	
Svatý Pavel - apoštol národů	
Z biskupství	20
Diář biskupů	
Krátké zprávy	
Výzva k dialogu o změnách v diecézi	
Pozvánky	21
Nabídky a oznámení	22
Duchovní, kulturní, vzdělávací a jiné programy	
Literatura a média	24
Proglas	
Paulínky	
Kultura	25
Velikonoční svátky na obrazovkách televize Noe	
Nabídka knih Karmelitánského nakladatelství	
Kultura a historie	26
Liturgický oděv v proměnách staletí: 4. Pozdní středověk (14. - 15. století)	

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové. **Redakce:** IKD, Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové, telefon: 495 063 422, e-mail: ikd@diecezechk.cz, www.diecezechk.cz/ikd. **Šéfredaktor:** Mgr. Luděk Bárta, tel.: 737 215 332; **redakční rada:** P. ICLic. Karel Moravec, P. Mgr. Zdeněk Skalický, Ing. Mgr. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Jaroslava Kopecká, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Mgr. Ludmila Horáčková, Jana Karasová. **Sazba a tisk:** JIPRINT Jihlava, tel. 567 304 720. **Evidenční číslo:** MK ČR E 10261. **Měsíčník. Cena:** 20 Kč. **Roční předplatné:** 220 Kč. **Bankovní spojení:** Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). **Sazba** freeware písmem Lido Střešovické písmolijny. Toto číslo IKD vychází 23. 3. 2009. **Uzávěrka příštího čísla:** 3. 4. 2009, **vyjde** 21. 4. 2009. *Vychází s církevním schválením. Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.*

Vážené čtenářky a čtenáři,

staré moudré přísloví praví: „práce kvapná, málo platná“. Stejnými slovy by se dal počastovat můj úvodník z minulého čísla, kdy jsem v upoutávce na hlavní článek čísla přiřkl adresátovi Pavlova listu, koloskému občanu Filemonovi, potupný společenský status otroka, a ještě stačil zkomolit jeho jméno. Psát úvodníky po večerech zkrátka není dobrá cesta.

Z reakcí farností i jednotlivců jsme zjistili, že nastal částečný problém s distribucí březnového čísla IKD. Do těch míst, odkud se nám ozvali, jsme poslali náhradní výtisky a zároveň záležitost reklamovali u České pošty. Pevně věřím, že již podobná situace nenastane, přesto, kdyby se problém opakoval, zavolejte do naší redakce a my zjednáme nápravu.

Rád bych upozornil na možnost vést s představiteli diecéze dialog o změnách, které nyní nutně nastávají. Podrobnosti se dozvíte na straně 21. Na diecézních internetových stránkách chystáme prostor pro Vaše dotazy i odpovědi z biskupství. Ve zkrácené podobě se celá diskuze objeví i na stránkách IKD.

Za redakci

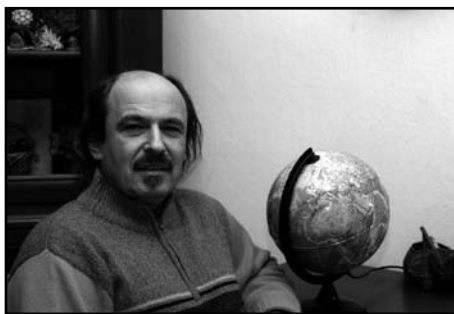
Luděk Bárta

Foto na titulní stránce:

Jiří Knopf

Pavel Paldus

Pohled ICEJ (Mezinárodního křesťanského velvyslanectví v Jeruzalémě) na blízkovýchodní problematiku, se dá oprávněně označit jako jednoznačně prosionistický, a i proto mnohým kontroverzní. Problém obnovy židovského státu po druhé světové válce se dá diskutovat donekonečna a těžko se dobereme správného řešení. Na druhou stranu nutno připomenout, že v atmosféře dnešních dnů, kdy v Evropě narůstá obliba extrémní pravice a množí se projevy antisemitismu či popírání holocaustu, je obzvláště důležité o těchto věcech z různých stanovisek diskutovat.

V královéhradecké diecézi je hodně aktivních, různě organizovaných katolíků, a přesto jste v naší diecézi skoro jediný člen ICEJ, nabízí se otázka, čím to je?

Už je to několik let, co se mi do rukou dostal časopis Slovo z Jeruzaléma, a když jsem jej přečetl, tak jsem najednou zjistil, že v něm nacházím názory a témata, která jsou mně blízká, pouze je nemám s kým diskutovat. Doslova mě to překvapilo a ohromilo. Zavola jsem do redakce, časopis jsem si předplatil a projevil jsem zájem stát se členem jejich společenství. Od té doby jsem se několikrát zúčastnil akce s názvem „Staronová šance, všichni jsme lidi“. Je to každoroční setkání lidí dobré vůle proti projevům rasismu a zvláště antisemitismu, kterému předchází „Pochod dobré vůle“, společný pochod židů a křesťanů Prahou. Jako křesťan jsem přesvědčen o důležitosti občanské zodpovědnosti. Je to můj hlas nejen pro Izrael, ale obecně pro právo a spravedlnost. Vyznávám heslo: „zlo je umožněno tím, že slušní lidé mlčí.“

Jak se díváte na vznik Izraele po druhé světové válce a neutuchající izraelsko-arabský konflikt?

Jako přítel Izraele, uznávám podle vzoru jiných národů právo Židů na svůj stát, byť ze své země byli rozprášeni již před dvěma tisíci lety. Na konci 19. století někteří představitelé židovstva v Evropě začali uvažovat o potřebě izraelského národa mít svoji vlast, svoji domovinu. Ideální se jim s ohledem na historické vazby samozřejmě zdála Palestina, Davidovo království, to byla ona země zaslíbená. Po první světové válce jim toto území přislíbili Britové. Vznikaly organizace, které pro osadníky v Palestině vykupovaly půdu, Arabové ji poměrně rádi prodávali, protože to byla nehostinná země, čili značná část půdy byla koupená, ne dobytá. Po druhé světové válce a holocaustu tento proces z pochopitelných důvodů získal na obrátkách. OSN nakonec rozhodlo, že vznikne stát Izrael následujícím způsobem. Část bývalé Otomanské říše bude rozdělena na část arabskou a izraelskou, přičemž se z izraelské části stále ukrajovalo. Izrael s tímto ne úplně výhodným řešením nakonec souhlasil a podle něj vyhlásil dne 14. 5. 1948 samostatnost. Arabové svůj souhlas nikdy nedali. Zde je počátek konfliktu. Československo bylo jedním z prvních států, který Izrael uznal a nejen to. V nastalém konfliktu, kdy okolní arabské země zaútočily na izraelskou část Pales-

tiny, tento mladý stát výrazně vojensky podpořilo. Izraelci takzvanou první arabsko-izraelskou válku vyhráli, dokázali uhájit svoji existenci a dokonce získat část území původně určeného pro Arabů. K nedávné situaci v pásnu Gazy bych řekl toto. Po volebním vítězství radikálního Hamásu v pásnu Gazy výrazně narostl počet na izraelské území odpalovaných raket. Ostrá reakce židovského státu se tedy dala očekávat. Je zajímavé, že k raketám Hamásu Evropa mlčela, a když se Izrael začal bránit, volá po zastavení jeho agrese.

Lukáš Janeček

Česká pobočka Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ) pořádá v dubnu 2009 v Praze sérii veřejných akcí zaměřených na problematiku antisemitismu:

Mezinárodní konference

„Antisemitismus a současnost“

Pátek 17. 4. 2009 v prostorách Velkého zasedacího sálu Magistrátu hl. m. Prahy, Mariánské nám. 2, zahájení v 10.00 hodin.

Hosté:

Dr. Leo Pavlát, ředitel Židovského muzea v Praze, **Zbyněk Tarant**, Centrum blízkovýchodní studií, Západočeská univerzita Plzeň, **Dr. Manfred Gerstenfeld**, Jerusalem Center for Public Affairs, Jeruzalém, Izrael, **Dr. Susanna Kokkonen**, Christian Desk of Yad Vashem, Jeruzalém, Izrael

Pochod dobré vůle

Neděle 19. 4. 2009 sraz před 13.30 hodin na Staroměstském náměstí.

Pochod dobré vůle povede ze Staroměstského náměstí do Valdštejnské zahrady, kde se jeho účastníci připojí k navažujícímu shromáždění „Všichni jsme lidi“. Cílem pochodu je prakticky a viditelně se přihlásit k hodnotám přátelství a pravdy a vyjádřit jasný občanský postoj nesouhlasu s rasistickými předsudky. Choreografie pochodu pod vedením šéfa baletu Moravskoslezského divadla v Ostravě má umělecky vyjádřit duchovní proměnu beznaděje v naději. Zúčastní se ho několik desítek profesionálních tanečníků a hudebníků. Na trase bude několik zastavení na významných místech, která budou umělecky ztvárněna tancem, hudbou a rytmickou včetně recitace starozákonních textů.

Všichni jsme lidi

Neděle 19. 4. 2009 od 15.00 hodin ve Valdštejnské zahradě. Tradiční shromáždění, které se koná již po šesté ve spolupráci se Senátem Parlamentu ČR a pod záštitou předsedy Senátu a primátora Prahy. Jeho hlavním cílem je deklarovat, že antisemitismus do slušné společnosti nepatří.

Hlavním hudebním hostem letošního ročníku bude zpěvák **Yair Dalal** se svou skupinou z Izraele a dále zazpívá kantor liberecké židovské obce Michal Foršt. Hlavními řečníky budou nositelka státní medaile Za zásluhy a pamětnice přeživší Osvětim, Marta Kottová, mezinárodní ředitel ICEJ z Jeruzaléma, Jürgen Buhler a mnozí další.

Z diecéze

Hradec Králové (vm) Dne 12. 2. 2009 byla v kanceláři biskupa podepsána nájemní smlouva mezi Biskupstvím královéhradeckým a firmou Bohemia Touristik s.r.o., která se od 15. 2. 2009 stává novým provozovatelem té části Nového Adalbertina, která slouží jako restaurace, penzion a kongresové centrum. Ostatní využití budovy (Pedagogická fakulta, pracovny biskupství, Biskupská knihovna) tím není dotčeno. Dosavadním provozovatelem Nového Adalbertina v uvedeném užším slova smyslu bylo Pastorační středisko o.p.s., které se s příchodem nového provozovatele a nájemce bude v zásadní míře orientovat na přímou podporu pastoračních činností diecéze. Změna vychází z nové koncepce hospodaření Biskupství královéhradeckého, kterou uskutečňuje nový generální vikář **Mons. Tomáš Holub**. Přinášíme jeho vyjádření k této změně.

Jaký důvod má změna provozovatele restaurace, penzionu a kongresového centra v Novém Adalbertinu? Co biskupství od této poměrně razantní změny očekává a jaké klade požadavky na nového nájemce?

Po zhodnocení pastoračních výzev v naší diecézi, jejichž obsah je možno shrnout do snahy otevřít konkrétním lidem cestu k setkání s živým Bohem, jsme zde na biskupství došli také k otázce, kde je možné pro tyto aktivity nalézt nutné finanční zdroje. Efektivní využití restauračních, hotelových a kongresových prostor Nového Adalbertina se nám jeví jako jedna z významných možností. Nejde tedy v Adalbertinu o novou aktivitu, ale o snahu provozovat již běžící činnost způsobem, který pomůže získat peníze na pastorační činnost. Požadavky kladené na nového nájemce v sobě obsahují vedle kvalitního poskytování výše uvedených služeb i závazek, že veškerá provozovaná činnost nebude nikterak v rozporu se zásadami katolické morálky.

Biskupství královéhradecké zůstává samozřejmě majitelem Nového Adalbertina, ale nevzdálí uvedená provozní změna budovu jejímu původnímu poslání pastoračního centra diecéze? Mnozí diecézani přece spolufinancovali náročnou rekonstrukci objektu v 90. letech...

Jsem si velmi intenzivně vědom, jak zásadní a naléhavá je tato otázka právě pro obrovské úsilí ze strany věřících, které je s rekonstrukcí této nádherné stavby spojeno. Kladl jsem si tuto otázku velmi vážně a modlil se o správné rozhodnutí. Došel jsem k závěru, který pak podpořila jak kněžská, tak ekonomická rada diecéze, že právě snaha o maximálně efektivní využití všech možností této budovy je cestou, která toto úsilí vynaložené při stavbě a rekonstrukci vede dál. Věřím, že díky tomuto kroku bude možné vytvořit lepší podmínky pro pastorační činnost na celodiecézní úrovni, bude možné tuto pastorační činnost nesměřovat jen do Hradce Králové, kam má většina diecéze, která se finančně podílela na dokončení rekonstrukce, velmi daleko a tuto budovu vlastně moc nevyužívá. A to vše za situace, kdy - jak chci znovu podtrhnout - forma využití Adalbertina se v podstatě nemění. Mění se provozovatel restauračních a hotelových služeb.

Jak pocítí změnu personál a jak hosté a zákazníci Nového Adalbertina?

Tuto otázku je třeba rozdělit do několika částí. Personál a hosté jednotlivých pastoračních center, která zde sídlí a fungují jako součást diecézní kurie, myslím, žádnou změnu nepocítí. Jejich prostory zůstávají tam, kde jsou. To samé platí o všech, kteří navštěvují farní místnost, o kapli, knihovně a dalších prostorách pod přímou správou biskupství. V budově

také ve stejných prostorách a za stejných podmínek zůstávají hudební katedra a katedra sociální pedagogiky se svými studenty i pedagogy. Zákazníci Nového Adalbertina, kteří využívají restauraci, hotel či si pronajímají sály a pořádají své akce jako právní subjekty zřízené Biskupstvím královéhradeckým, budou mít u nového pronajímatele stejné slevy, jaké jim byly nabízeny doposud. A věřím, že s kvalitou služeb budou spokojeni. Nový nájemce také převzal významnou část současných zaměstnanců a tak mám naději, že se budeme i nadále v Adalbertinu potkávat s většinou z nich.

Vyjádření k nové nabídce služeb poskytl pan Michal Čapek z firmy Bohemia Touristik s.r.o.:

S jakými plány smlouvu o Novém Adalbertinu podepisujete, co chcete zlepšit v dosavadním fungování, na co se mohou lidé, kteří Nové Adalbertinum navštíví, resp. klienti Vašich služeb, těšit?

Určitě bychom rádi Nové Adalbertinum zpřístupnili širší klientele v Hradci Králové. Budeme se snažit o to, abychom zde vybudovali větší škálu akcí týkajících se hradecké veřejnosti, protože tato budova si to zaslouží - je to dominanta Velkého náměstí. Budeme se samozřejmě snažit profesionalizovat služby, co se týče gastronomie, ubytování. Máme v hlavě nové projekty - zahrádku do náměstí, denní kavárnu pro všechny zákazníky a návštěvníky Nového Adalbertina. Dále pro lidi přichozí z venku se budeme snažit pořádát akce typu výstav, školení, kongresů apod. Vidíme určitý potenciál v tom, že lidé, kteří se účastní křtů, svateb v církevních prostorách na Velkém náměstí, do téhle chvíle převážně vyhledávali služby tohoto typu v jiných zařízeních, a tak se budeme snažit tyto lidi oslovit natolik, aby zůstali zde v Novém Adalbertinu. Také budeme nápomocni a otevření spolupráci s celou hradeckou diecézí.

Svůj pohled připojil také diecézní biskup Mons. Dominik Duka, OP:

Pane biskupe, jak byste zhodnotil změnu v Novém Adalbertinu, co byste chtěl v souvislosti s podpisem smlouvy zdůraznit?

Nejprve bych chtěl poděkovat dosavadnímu vedení Nového Adalbertina, jeho rektorovi P. Karlu Moravcovi a celému týmu v čele s provozním ředitelem panem Pavlem Novákem. Měli odvahu otevřít provoz zařízení, které nemělo možnost se opřít o žádné zkušenosti v této zemi. Mnohé se jim podařilo a Nové Adalbertinum nalezlo své místo jak v Hradci Králové, tak ve zdejší kraji a naší diecézi. Vývoj ve společnosti, ale také nové úkoly vyžadují určité změny, o nichž jsme již po tři roky jednali. Ukázalo se, že je zapotřebí změnit provozní strategii, v čemž je pro nás příslibem nový nájemce. Přejí Novému Adalbertinu a jeho novému nájemci, aby odvážně vykročil do nové etapy, též zhodnotil předchozí akce a zkušenosti a ještě rozšířil působnost a význam Nového Adalbertina, jehož další rozvoj budu sám pozorně sledovat. Věřím v dobrou spolupráci, která bude respektovat duchovní, kulturní i společenský rozměr Nového Adalbertina, které zřídil otec arcibiskup Karel Otčenášek a požehnal mu i nezapomenutelný papež Jan Pavel II. Nový nájemce mně také slíbil, že bude v těchto intencích pracovat.

Svatý Pavel – apoštol národů

1. List Korintánům

Církevní obec v Korintě a sepsání listu

S tarověký Korint měl velmi výhodnou polohu na úzké šíji, která spojovala Peloponéský poloostrov s pevninou a byla omývána na východě Egejským mořem a na západě mořem Jaderským. Oba přístavy byly spojeny válečkovou dráhou umožňující přepravu menších lodí. Město bylo významným centrem obchodu i bankovníctví a různých řemesel (hrnčířství, výroba keramiky, bronzu a koberců). Roku 146 př. Kr. bylo dobyto a zničeno Římany. Julius Caesar jej znovu založil roku 44 př. Kr. a za císaře Augusta se stalo hlavním městem provincie Acháje. Obyvatelstvo bylo pestré národnostně-kulturní i sociální směsí – žili zde Římané, Řekové, Židé i Orientálci, otroci i svobodní, bohatí i chudí. Stejnou pestrostí se vyznačovalo i množství náboženských kultů. Korint byl pověstný svou sexuální nevázaností. Pavel zde při své druhé misijní cestě v letech 50/51 založil církevní obec složenou převážně z pohanů-křesťanů. Apoštol sepisoval dopis okolo Velikonoc roku 55 v Efezu poté, co k němu přišla delegace z Korintu a předložila mu otázky církevní obce.

Úvodní část listu (1,1-9)

Pavel, apoštol Ježíše Krista, a bratr Sosthenes zdraví Korintskou církevní obec přáním milosti a pokoje od Boha Otce a Pána Ježíše. S ohledem na obsah celého listu apoštol s jistým nádechem ironie poukazuje na svou vděčnost Bohu za milosti, které tamním věřícím udělil v bohatství poznání i nauky. V těchto úvodních verších se jméno (Ježíše) Krista vyskytuje celkem 9x, aby se Korintánům připomnělo, v kom byli posvěceni, v kom jim byly ony milosti uděleny, kdo je pravým základem církevního společenství a kdo jim dá vytrvalost až do konce.

Otázka moudrosti a jednoty obce (1,10-4,21)

Na základě informací lidí z Chloina domu se Pavel dovídá o rozdělení obce na skupiny stoupenců různých kazatelů, mezi nimiž se vytvořila vzájemná nevěřivost snad kvůli domnělým rozdílům v teologických důrazech oněch hlasatelů evangelia. Pavel rozhořčeně a rázně zasahuje poukazem na střed celé svojí teologie: Kristův kříž. Je to právě Kristus, kdo je základem jednoty obce, a je to jeho kříž, který rozděluje ty, kdo se chlubí čistě lidskou moudrostí, a ty, kterým byla darována moudrost Boží. „...my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost.“ (1,23-24) Smrt na kříži totiž byla potupným údělem zločinců a náboženská úcta vůči někomu, kdo takovou smrtí zemřel, byla pro Pavlovy současníky zcela nepochopitelná. Dokládá to i posměšná karikatura na římském Palatinu: otrok klečící před ukřižovaným s oslí hlavou. Ale právě Ježíš ukřižovaný byl středem Pavlova kázání v Korintu a nikoliv nějaká výřečnost nebo moudrost. K poznání nejhlubších

pravd totiž lidská moudrost nestačí. Je třeba moudrosti Boží, jenž je darem Božího Ducha, který jediný zkoumá všechno i hlubiny Božích tajemství.

Dalším argumentem pro nezbytnou jednotu je poukaz na důležitost Božího působení v obci ve srovnání s prací kazatelů – služebníků Božích. Pavel přirovnává obec k poli, stavbě či přímo Božímu chrámu: „Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Boží Duch? Kdo by ničil Boží chrám, toho zničí Bůh. Neboť Boží chrám je svatý a ten chrám jste vy!“ (3,16-17) Obec patří Bohu, je místem jeho zvláštní přítomnosti. Proto Pavel varuje, aby se nikdo neodvažoval ji ničit. Proti blouznění Korintánů o jejich domnělé dokonalosti poukazuje apoštol na soužení, kterými on a jeho spolupracovníci musejí procházet.

Zlořády v církevní obci (5,1-6,20)

Pavel se dozvěděl o případu krvesmilství, které není tolerováno ani u pohanů, a vynáší jednoznačný rozsudek: vyloučení z obce. Dotyčný má být vydán satanovi, aby tělo bylo ztrestáno, ale jeho duch byl zachráněn pro Boha. Apoštol se vyhýbá soudu nad těmi, kdo do církve nepatří. U křesťanů je ovšem nezbytné, aby jejich styl života odpovídal víře, kterou přijali. S tím souvisí i způsob řešení vzájemných sporů uvnitř obce a morální život jednotlivců. Apoštol kritizuje, že se křesťané spolu soudí před panskými soudci, dokonce jim vytýká, že se vůbec soudí. Výčet neřestí v 6,9-10 a varování před smilstvem vychází z širšího pojetí obrazu duchovního chrámu: není jím pouze křesťanská obec, ale i jednotliví věřící.

Manželství a panenství (7,1-40)

Doporučení ohledně života v manželství či panenství uváděná na tomto místě vycházejí z představy blízkého konce světa. Proto apoštol dává přednost druhé možnosti, a to především sám u sebe, ale i u druhých. Pokud se ovšem někdo rozhodne vstoupit do manželství, neznamená to, že hřeší. Charisma zsvíceného života není dáno všem. Manželé se v intimní rovině nemají vzájemně omezovat. A pokud tak učiní, pak jen po vzájemné dohodě, na určitou dobu a kvůli modlitbě. Manželství je z nařízení Páně v zásadě nerozlučitelné. Existují pouze 2 výjimky: odluka, která je ovšem neopravňuje uzavřít další sňatek, a tzv. „Pavlovské privilegium“. To dává věřícímu po dobrovolném odchodu nevěřící strany z manželství svobodu, aby uzavřel další manželství. Záměrem všech těchto nařízení je vytvořit křesťanům co nejlepší podmínky pro jejich život víry a připomenout jim nutnost připravenosti pro příchod Páně. „Vědomí pomíjivosti světa nás může uchránit před tím, abychom přikládali pomíjivým věcem absolutní význam, abychom se na ně vázali jako na nepomíjivé hodnoty.“ (R. Schnackenburg)

Svoboda a odpovědnost (8,1-9,27)

Správné poznání ohledně možnosti konzumace masa obětovaného pohanským modlám by nemělo vést křesťany v Korintě k tomu, aby toto maso konzumovali před těmi, kdo takové poznání nemají. „Poznání vede k domýšlivosti, ale láska vzdělává.“ (8,1b) Ten, kdo stále ještě přikládá tomuto masu náboženský význam, by jeho konzumací zatížil své svědomí. Pavel se tedy snaží slabé vyvést z jejich úzkostlivosti a silné napomíná k ohleduplnosti. Nutnost ohledu na druhé demonstruje Pavel na příkladu svého apoštolátu. Ačkoliv on i Barnabáš mají nárok, aby jako ostatní apoštolové s sebou vodili věřící ženu, která by se stala o jejich pozemské potřeby, a aby je obec materiálně zajistila, těchto práv se vzdávají, aby jejich práce nebyla chápána jako zjištěná činnost. Apoštol jde dokonce tak daleko, že se vzdává všeho, co by z jeho strany mohlo být překážkou hlásání evangelia. „Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí. Pro všechny jsem se stal vším, abych stůj co stůj zachránil aspoň některé. (9,19.22b)

Varování před modloslužbou (10,1-11,1)

Problém, o kterém se zde pojednává, se netýká jen jedení masa z pohanských obětí, ale modloslužby. Někteří křesťané zřejmě začali pošilhat po pohanských obětních kultech. Pavel proto připomíná příběh putování vyvoleného národa pouští, kdy se lid Bohu znelibil svými modloslužebnými sklony, svým reptáním a svými necudnostmi. Bůh ale nedopouští zkoušky, ve kterých by člověk s jeho pomocí nedovedl obstát. Křesťan nemůže být zároveň účasten hostiny, při které přijímá tělo a krev Páně, a pohanských obětních rituálů. Maso ani modla nic neznamenaají, pohané však přinášejí v posledku oběť zlým duchům. Eucharistické slavení vyjadřuje hluboké osobní společenství a jednotu s oslaveným Pánem, což samo o sobě vylučuje možnost být účasten společenství s démonickými protibožskými silami. Účast na hostině těla a krve Páně je zároveň důvodem jednoty všech, kdo jej pod těmito způsoby přijímají (srov. 10,17).

Slavení eucharistie (11,2-34)

Eucharistické shromáždění má být společenstvím lásky. Pavel proto připomíná nutnost respektovat jisté společenské konvence, tedy že muž se má modlit a prorokovat s nezahalenou hlavou, žena naopak si má vzít závoj. Vážným prohřeškem proti společenství lásky mezi křesťany v Korintě se stalo jejich nesprávné chápání hostiny, která byla spojena se slavením večeře Páně. Ti bohatší si přinesli více jídla a ze svých zásob se dosyta najedli a napili, zatímco ti chudší zůstali o hladu. Pavel projevuje rázný nesouhlas a chápe toto jednání jako pohrdání Boží církví. Vždyť on sám je vyučil v tom, jak mají slavit eucharistickou hostinu (11,23-26). To od každého věřícího vyžaduje, aby tělo a krev Páně přijímal jako to, čím opravdu jsou, a respektoval obec jako společenství lásky. Mnoho churavých, nemocných a zesnulých v obci je pro apoštola důkazem, že v tom Korintané selhávají.

Charismata a ctnosti (12,1-14,40)

„Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl

být užitečný.“ (12,4.7) Tyto verše nastiňují základní linii následující Pavlovy argumentace. Výčet charismat – darů Ducha (12,8-10.28) potvrzuje Boží starost o obec, která má být duchovně i fyzicky zajištěna v každém ohledu. Apoštol přirovnává křesťany k různým částem těla (srov. 12,12-27), které také dobře funguje pouze za předpokladu, že všechny jeho části harmonicky spolupracují ke společnému dobru a každá část těla koná to, k čemu je určena. Obec jako celek je tělem Kristovým. Všechna charismata jsou užitečná, ale nemají sama o sobě absolutní hodnotu. Jsou relativizována vzhledem k lásce (13,1-13), která vylučuje jakékoliv jejich sobecké zaměření, ale snaží se začlenit je do služeb obce. Láska dokonce převyšuje víru i naději (v. 13). Až totiž budeme poznávat Boha dokonale patřením na jeho tvář, víra se promění v plné poznání pravdy, naděje dojde svého cíle a přetrvá pouze láska. Láska má vést každého křesťana k tomu, aby dával přednost darům užitečným společenství před těmi, které jsou k užítu jen jemu samému. Apoštol toto téma rozvádí na příkladu srovnání mluvení jazyky a mluvení z vnuknutí. Zatímco první dar slouží pouze omilostněnému člověku a ostatním se jeví jako nesrozumitelná řeč, dar druhý lidi vzdělává, povzbuzuje a těší. Vedle toho není nezanedbatelné, že ony dary „k soukromému užítu“ mohly v obci podporovat egoismus a povýšenost oněch obdarovaných.

Vzkříšení Kristovo a vzkříšení křesťanů (15,1-58)

Pochybnosti ohledně tělesného vzkříšení z mrtvých nejsou v řeckém prostředí, které chápe člověka jako složeného z nesmrtelné duše a pomíjivého těla, zcela nepochopitelné. Pavel proti tomuto pojetí staví samotné jádro křesťanské víry: zmrtvýchvstání Ježíšovo. Pravděpodobně nejstarší písemně zaznamenané vyznání víry (15,3-8) poukazuje na klíčové momenty této události, a to na Kristovu smrt za naše hříchy, jeho pohřeb, jeho zmrtvýchvstání a jeho sebezjevení apoštolům a dokonce samotnému Pavlovi, kteří jsou jeho autentickými svědky. „Jestliže Kristus nevstal, marné je naše kázání, marná je vaše víra.“ (15,14) Smysl celé křesťanské existence stojí a padá na základě oné události. Kristus je pro Pavla onen druhý Adam, jenž přišel z nebe a přinesl život těm, kdo pro svoje spojení s prvním Adamem pocházejícím ze země kvůli jeho hříchu propadli smrti. Tělesné vzkříšení je událost eschatologická, ke které dojde na konci časů. Snaha popsat podobu vzkříšeného těla vede Pavla k použití analogií z živé i neživé přírody (zasazené semeno – rostlinka, různost těl a těles). Nejprizmatičnějším přirovnáním je poukázat na podobnost těla vzkříšeného člověka s oslaveným tělem vzkříšeného Krista. Kristus už nad smrtí zvítězil, ale její moc bude navždy zničena právě v okamžiku tělesného vzkříšení mrtvých.

Závěr listu (16,1-24)

Pavel vyzývá ke sbírce na chudé křesťany v Jeruzalémě a plánuje svou návštěvu Korinta. Ještě nějaký čas ale chce působit v Efesu. Doporučuje přijetí Timoteje a neskrývá svou radost nad návštěvou zástupců Korintské obce. Po všech pozdravech následuje prokletí těch, kdo nemilují Pána. „Maran atha“ (Náš Pán přišel) či spíše „Marana tha“ (Přijď, náš Pane) vyjadřuje Pavlovo vroucí přání, stejně jako přání milosti Kristově obci.

P. Tomáš Reschel

Učednice a učedník, kteří milovali!

Evangelista Jan nám o Velikonocích vypráví o události, na kterou si ještě po mnoha desetiletích jasně vzpomíná: jak na popud Marie Magdaleny běžel tehdy ještě za tmy ke hrobu, aby uviděl a uvěřil. On jediný totiž má právo vyprávět o událostech, kterých se osobně účastnil: nejen, že zůstal pod Křížem, ale také jako jediný z apoštolů spěchá onoho velikonočního rána ke hrobu, aby se na vlastní oči se přesvědčil, že hrob je prázdný. Patří tedy k těm, jejichž úloha v posledních okamžicích Ježíšova pozemského života je často přehlížena, ne, bohužel to nejsou apoštolové, Pánem Ježíšem vyvolení a povolání správcové Božích tajemství, ti jsou stále zamčeni kdesi dole v Jeruzalémě a snad i dnes, ještě za tmy, se bojí vydat se ke hrobu alespoň posmrtně uctít Mistrovo tělo.

Skupinka, spěchající časně zrána, ještě za tmy, je totiž složená z učednic. Jsou to ženy, které Pána Ježíše následovaly už z Galileje, obrácené hříšnice stejně tak jako nadšené příbuzné. Marie Magdalská, ze které Pán kdysi vyhnal sedm zlých duchů, spěchá po boku Marie, matky Jakuba, bratra Páně; Salome, matka synů Zebedeových po boku Jany a Zuzany a dalších žen. Když šlo o všechno, když je mohli Židé lehce obvinít, že patří k tomu Nazaretskému, zůstaly stát spolu s Marií, matkou Ježíšovou a učedníkem, kterého Ježíš miloval, věrně pod Křížem. A jakmile pominula sobota, nedbaly na nic a jak jen to bylo možné, vydaly se s vonnými mastmi ke hrobu.

Třeba taky pochybovaly, třeba i jejich víra byla velkopátečními událostmi otřesena, ale jejich láska otřesena nebyla. Nediskutovaly, nezaobíraly se planými řečmi, ale věděly, že Krista nemohou nechat samotného. Co na tom, že je po smrti! Ve všech evangeliích jsou to právě tyto ženy, jimž byzantská liturgie zasvětila druhou neděli po Velikonocích a nazývá ji „nedělí žen, přinášejících vonné masti“ (Mirofores), které se stávají prvními svědkyněmi prázdného hrobu, resp. Ježíšova zmrtvýchvstání.

Ze všech evangelistů jen Jan s teologickou precizností sobě vlastní rozehrává vítězné drama velikonočního rána, když nás jako očité svědky seznamuje se všemi jeho detaily. Navzdory tradici, která svědčí pro vícero žen, směřujících ke hrobu, vystupuje v jeho vyprávění pouze samotná Marie Magdaléna, učednice, kterou Ježíš miloval. To ona se nakonec stane „apoštolkou apoštolů“, to ona běží onoho nedělního rána jako o závod, aby učedníkům sdělila rozporuplnou zprávu o prázdném hrobu. Zprávu, které sice ještě úplně nerozumí (~je ještě tma), ale která pomalu začíná v jejím srdci připravovat místo pro naději.

Proč vystupuje u Jana jen samotná Marie Magdaléna? Těžko říct. Snad se tu ale objevuje Janův smysl pro osobní, vpravdě intimní setkání Krista s jednotlivcem: Janův Kristus nepřichází oslovit masy, ale sklání se k jednotlivému člověku, kterého miluje a zahrnuje svým požehnáním! Je to příklad i pro nás: Boží království se nehlásá ze stadionů a na masových shromážděních, ale šíří se od srdce k srdci, od konkrétního člověka ke konkrétnímu člověku.

Vraťme se ale do Jeruzaléma. Marie Magdaléna, zděšena a zároveň snad i nadšena prázdným hrobem, běží k učedníkům: „vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili!“ Všech-

no se odehrává ještě za tmy. Janovi nejde o lokalizaci časovou, nýbrž duchovní: v srdci Mariině a v srdci učedníků byla ještě tma, nicméně slunce právě vychází! Jakmile učedníci uslyší Mariinu zprávu, nic už je nezadrží a vyběhnou: ne ale všichni, jen Petr a Jan.

V postavě apoštola Petra běží především rozum, kdežto v Janovi běží láska. Na čí straně jsou sympatie evangelisty, netřeba zmiňovat: zatímco Petrova reakce, ač vešel do hrobu první, není překvapivě zmíněna, učedník, kterého Ježíš miloval, uviděl a uvěřil. Nic nplat, první se se vzkříšeným setká žena, v Janově podání Marie Magdaléna, učednice, kterou Ježíš miloval a která milovala Jeho, první v Něj uvěřil učedník, kterého Ježíš miloval a který miloval Jeho. Ne náhodou nejsou ani Jan, natož pak Marie Magdaléna, nositeli nějakých oficiálních úřadů či služeb. U Jana má láska vždycky přednost před úřadem či postavením, byť je kontrolována rozumem a autoritou.

Marie Magdaléna zůstane - snad po odchodu apoštolů, to už autor neřeší - u hrobu sama. Paradoxně pláče, když uvidí před sebou stát vzkříšeného Pána: teprve, když ji Ježíš osloví jménem, otevrou se jí oči a pozná ho. Oči se totiž otvírají těm, kteří milují, poněvadž se s Kristem setkali tváří v tvář! Církev stojí na lásce, nikoliv na úřadu, nicméně i láska potřebuje úřad, aby byla usměrněna. V Církvi, ale i v životě člověka nemůže existovat jedno bez druhého: láska bez rozumu a rozum bez lásky, přičemž na prvním místě musí být láska!

Protože poznání se převádí na moc, láska na službu (R. Cantalamessa). Dnešní svět potřebuje lásku, potřebuje onu neohroženou lásku učedníka a učednic, které Ježíš miloval a kteří milovali Jeho, potřebuje věrně milující učedníky Páně, kteří se nebudou bát zůstat pod Křížem, i když půjde o všechno. Stejně tak se ale nebudou bát proběhnout nedělního rána Jeruzalémem těchto dní, který stejně dnes jako tehdy tone v temnotách, a zplna svého milujícího srdce vykřičet tu nejúžasnější zvěst, jakou kdy ztemnělý svět slyšel: Pán žije! Svět této zvěsti neuvěří, bude-li hlásána rozumem; svět ji přijme jen tehdy, bude-li znít z úst těch, kteří milují. Jako ženy pod Křížem, jako apoštol Jan.

P. Vladimír Slámečka

Úmysly apoštolátu modlitby

Duben 2009

Všeobecný: Aby Pán požehnal dílo zemědělců hojnou žní a učinil srdce lidí v bohatších zemích citlivějšími k problému hladu ve světě.

Misijní: Aby křesťané, kteří působí v oblastech, kde jsou životní podmínky chudých, slabých, žen a dětí nejtragičtější, byli znamením naděje díky jejich odvážnému svědectví Evangelium solidarity a lásky.

Úmysl našich biskupů: Aby víra ve vzkříšení a velikonoční radost pronikla celý náš život a my se stali živými svědky evangelia.

Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze

Farní společenství seniorů v Rychnově nad Kněžnou

Rychnovské společenství seniorů má na starosti Ing. Josef Řezníček. Ochotně nám odpověděl na následující otázky a přiblížil tak nejen pastorační seniorů v místní farnosti, ale také smysl práce s lidmi seniorského věku.

Na úvod prosím o vaše představení a také o představení vašeho společenství seniorů.

Narodil jsem se v Hradci Králové, kde jsem také vyrostl a žil do svých 30 let. Vystudoval jsem gymnázium a pracoval jako ekonom ve spotřebních družstvech. Po svatbě jsme s manželkou odešli pracovat do Broumova. V roce 1963 jsem začal dálkově studovat Vysokou školu ekonomickou.

Ze společných setkání; foto: Miloslava Krámová

S rokem 1978 přišlo díky nabídce nového zaměstnání na pozici ekonoma stěhování do Rychnova nad Kněžnou. V letech 1992–2004 jsem též pracoval jako ředitel rychnovské farní charity. V Rychnově na faře jsme se začali scházet v roce 2007 z podnětu místního duchovního správce P. Petra Stejskala. Ohlas byl poměrně velký – na první setkání zavítalo asi 15 seniorů. Program setkání byl hodně dílem improvizace. P. Stejskal si připravil hlavní téma setkání. Následná diskuze byla spíše volná, co koho napadlo. O rok později jsme se dohodli, že si dopředu zvolíme pevná témata, kterými se budeme zabývat. Padla volba na texty z Písma svatého. Náplň programu přijali všichni dobře a se zájmem. V současné době se nás schází skupina do 20 lidí. Scházíme se i proto, že se snažíme prožívat stáří aktivně a ve společenství našich vrstevníků. Postupem času nastává určité sblížení. Před tím jsme se znali pouze z bohoslužeb, což je nyní samozřejmě jiné.

Co vás k práci se seniory přivedlo?

V roce 2007 jsem se rozhodl, že se zúčastním Celostátního setkání animátorů seniorů v Hradci Králové. Řekl jsem si totiž, že by byla škoda nevyužít téhle šance a nepřenést tam získané poznatky do naší farnosti. Dokud totiž mohu a dokud to zdraví dovoluje, chtěl bych být ostatním v čemkoli nápomocen.

Mohl byste popsat průběh vašich setkání?

Setkání zahajujeme modlitbou a uvedením do tématu toho dne. Poté následují asi dvacetiminutová přednáška P. Stejskala a diskuze obsahující dotazy a vysvětlení. Po skončení programu je připraveno občerstvení z potravin, které si lidé přinesou. Je také možnost popovídat si i neformálně (např. o aktualitách z veřejného života a soukromých věcech).

Máte pro rychnovské společenství seniorů nějaké konkrétní plány do budoucna?

Výsledkem posledního setkání je návrh kompromisu, že budeme mít měsíčně setkání dvě – jedno na faře (každou první středu) a druhé v kostele (každou třetí středu), protože jedno setkání se nám zdá málo. S naším duchovním správcem jsme se také dohodli, že bychom zorganizovali zájezd na biskupství do Hradce Králové a prohlédli si biskupskou rezidenci, kterou mnozí z nás dosud nenavštívili. Také bychom rádi zavítali do katedrály a prožili zde mši svatou. Samozřejmě se naskytá možnost navštívit i jiná místa – např. poutní místo Neratov. V teoretické rovině chceme dále do budoucna využívat skriptu P. Antonína Krasuckého, OP určená seniorským společenstvím.

Jakými slovy byste charakterizoval osobnost animátorů seniorů? Jaký by měl být?

Ten, kdo chce pracovat se seniory, by měl znát problematiku seniorů a měl by mít na mysli, že jednou z důležitých věcí je, aby lidé byli v seniorském věku aktivní. Měl by být ochoten naslouchat, schopen zorganizovat setkání a dokázat nalézat témata, která seniory zajímají a kterým rozumí.

A na závěr vaše motto?

Mým mottem je služba ostatním.

Veronika Čepelková

Nabídka

Nevíte, jaká témata probírat během setkání seniorů? Potřebujete inspiraci?

Diecézní centrum pro seniory nabízí jako pomůcku pro vedení společenství seniorů skriptu P. Antonína Krasuckého, OP, zaměřená na Poslání a službu proroků. Na internetových stránkách <http://seniori.diecezehr.cz> a www.animatori.cz je možné si skriptu stáhnout zdarma.

Příspěvek na tištěnou verzi je 50,- Kč.

Objednávky tištěné verze a informace: Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, mobil: 737 215 328, email: cepelkova@diecezehr.cz, dcs@diecezehr.cz.

Putování k tajemství Velikonoc na církevních školách

Mezi žáky církevních škol královéhradecké diecéze jsou praktikující katolíci v menšině. Tato skutečnost však není důvodem k tomu, abychom v našich školách opomíjeli duchovní rozměr života každého jednotlivce, ať žáka nebo učitele. Ba právě naopak. Byli bychom rádi, aby církevní škola byla pro každého místem setkání a dialogu, místem vykročení na nesnadnou cestu do vlastního nitra, při níž můžeme nabídnout náš doprovod. Prožívání liturgických období církevního roku je nám při tomto snažení inspirací i zdrojem síly a naděje. O několik postřehů z postního období jsme požádali spirituály církevních škol.

Mgr. Pavel Tobek, Církevní gymnázium svaté Voršily, Kutná Hora

Na našem gymnáziu se snažíme pracovat nejen se žáky, ale také s pedagogickým sborem, neboť učitelé jsou ti, kdo žákům předávají nejen vědomosti, ale také názory a postoje. Vydařenou akcí v rámci masopustu bylo společné posezení učitelů v restauraci, tzv. „loučení s aleluja“. Na Popeleční středu samozřejmě nechyběla školní mše sv. s udílením popelce a následnou dobrovolnou adorací.

Postní doba přináší tradičně nabídku duchovních obnov pořádaných školou, farností, sestrami Voršilkami – žáci i učitelé se jich mohou zúčastnit podle svého zájmu. Postní doba se promítá i do obsahu hodin náboženství a jednotlivých studentských společenství.

Všechna tato příprava vyvrcholí oslavami ve Velikonočním oktávu, které mívají různou formu (mše sv., putování do „Emauz“ apod.)

ThLic. Jan Šlégr, ZŠ a MŠ Jana Pavla II., Hradec Králové

Liturgická doba (právě probíhající postní doba, ale stejně tak i advent, či oslavy Vánoc a Velikonoc) se promítá do života celé školy – od školní jídelny (koblihý na masopust či postní oběd na Popeleční středu), přes témata ve výuce náboženství, při mimoškolní činnosti až po aktivity čistě duchovní. Velkou radost jsem měl z modlitby křížové cesty, kterou jsme uspořádali na žádost samotných žáků ve školní kapli ráno před vyučováním. Ačkoliv byl začátek v 7 hodin, zájemci se sešli a ve společenství prožili pěkné chvíle. Určitě se do konce postní doby sejdeme ještě jednou.

ThLic. David Bouma, Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína, Hradec Králové

Víra, která nemá sílu stávat se kulturou, není hodna svého jména. Tuto myšlenku mnohokrát opakoval papež Jan Pavel II., od jehož smrti krátce před Velikonocemi uplynou čtyři roky. Katolická škola je místem, kde se pokoušíme víru vtělovat do životního stylu a kultury vzdělávání. Dovolte mi tedy, abych se s Vámi rozdělil o pocity, s jakými prožíváme období přípravy na Velikonoce.

O masopustním úterý zavládla na naší škole nezvyklá atmosféra. Po chodbách a učebnách úctyhodné vzdělávací instituce, jakým naše gymnázium bezesporu je, se pohybovali žáci a učitelé, kteří by ve svém převleku směle mohli vyrazit na maškarní bál. Profesor chemie se synteticky modrými dlouhými vlasy, kloboukem, den neholeným vousem a ve slušivém oblečku, patřil k jedné z nejzdařilejších masek. Karnevalové dny vyvrcholily a Popeleční středa s celou svojí vážností zaklepala i na dveře naší školy.

Suggestivní a úderná evangelní věta: „Obraťte se a věřte evangelium!“ chce být inspirací a mottem přípravy na společnou předvelikonoční školní bohoslužbu ve středu Svatého týdne. Se skupinou studentů připravujících se na biřmování zintenzivňujeme naši každotýdenní přípravu na svátost křesťanské dospělosti. Každý týden již od října probíráme s biřmovanci jedno z růžencových tajemství a ne náhodou jsme se dostali v postní době k desátkům bolestným. Studenti sexty dovršují své přípravy na velikonoční cestu do Říma, kde by měli při několika bohoslužbách předvést něco z hudebního potenciálu naší školy. Budeme rádi, když na nás vzpomenete v modlitbách, abychom na naší škole úspěšně budovali kousíček křesťanské kultury žijící z velikonočního tajemství.

Stanislava Kučerová

Jaké je to být relikvií?

Otázka v titulku je značně neobvyklá, přesto mě nedávno napadla při zjištění obsahu přednášky, kterou jsem se chystal navštívit. Řadě diecézánů patrně neuniklo, že v Hradci Králové již řadu let existuje klub Salaš, což je otevřené společenství mladých lidí, především vysokoškolských studentů, při kostelu Panny Marie na Velkém náměstí. V průběhu obou semestrů na hradeckých vysokých školách pořádá pravidelně každou středu studentské mše svaté, po kterých následují přednášky vážného i méně vážného charakteru. Setkání tohoto „klubu“ se chystalo i na středu 2. března.

Celovečerní program začal mší svatou, kterou celebroidval host večera P. PhDr. Radek Martinek a hudebně ji doprovázela „salašnická“ schola. V druhé části večera si pro

nás otec Martinek připravil přednášku na, v současnosti nepříliš obvyklé, téma: Uctívání ostatků aneb svatí a jejich relikvie.

Na první pohled se zdá, že při podobné přednášce musí člověk po chvíli podřimovat, jenže opak byl pravdou. Věděli jste snad, že během největšího rozvoje kultu svatých (ve středověku) se například jeden klášter snažil chlubit částí vousu Boha Otce? Či že se našla místa, kde se uchovávalo pírkem Ducha svatého a lebka dvanáctiletého Ježíše? Řada zajímavých informací podaných poutavou a ucelenou formou nenechala bez zájmu snad žádného návštěvníka přednášky. A otec Martinek pak musel odpovídat na dlouhou řadu dotazů. Dík patří autorovi přednášky, že mezi nás přišel, i všem, kteří se na přípravě večera podíleli.

Vít Luštinec

Letem, světem...mládeže

Vikariát Humpolec

Ve stínu želivských věží

Kraj hojného působení premonstrátů, ale i ostatních diecézních kněží. Poměrně malý rozlohou, ale o to intenzivněji jej máme rádi. Z místních osobností si můžeme připomenout želivského opata Bohumila Víta Tajovského, kněze mučedníka Josefa Toufara, antropologa Dr. Aleše Hrdličku, hudebního skladatele Gustava Mahlera a mnohé další. Farnosti Číhošť, Herálec, Hněvkovice, Humpolec, Chřenovice, Jiřice, Kaliště, Krásná Hora, Leděč nad Sázavou, Lipnice nad Sázavou, Mladé Bříště, Senožaty, Skála, Světlá nad Sázavou, Úsobí, Vojslavice a Želiv. Toto vše je spjato s územím, na němž se rozkládá vikariát Humpolec.

Letos vlastně slaví druhé narozeniny. V roce 2007 došlo k obnovení našeho vikariátu, v němž kromě vesnic leží tři města, kde se z pohledu katolické mládeže něco děje. Ve všech třech existuje „spolčo“, ale také se v nich čas od času sejdeme, abychom prožili společné chvíle.

Co podnikáme?

V Ledči nad Sázavou se mládež občas společně podívá na dobrý film, ale má také sportovního ducha. A tak místní mládežníci pravidelně pořádají

Společné setkání na farní zahradě v Humpolci

pro ostatní z vikariátu sportovní odpoledne. Program bývá skutečně bohatý. Od pěší mini túry, lesní „bojovky“, přes fotbal, přehazovanou, frisbee až k volejbalu. Nechybí ani chvíle příjemného posezení u ohně, nad kterým se pečou a krásně voní špekáčky. Duchovní náboj v sobě nesou různé biblické soutěže a katecheze.

Další společenství se snaží tvořit mladí ve Světlé nad Sázavou. Ještě nedávno zde probíhala pravidelná setkání pro mládež z celého vikariátu. Ovšem s koncem služby kaplana pro mládež ustala také tato setkání. Zajímavou iniciativou je zde nízkoprahové centrum pro děti a mládež. Chodí do něj mládež od 10 do 20 let a může zde využívat sociální služby a také trávit svůj čas. Z velké většiny to nejsou lidé věřící v Boha, jsou však ochotní pomoci třeba při Tříkrálové sbírce. eNCéčko, jak se toto centrum jmenuje, existuje 3 roky a už třikrát se dospívající, kteří ho navštěvují, zasloužili o to, že se ve Světlé nad Sázavou tato tradice obnovila. Myslím, že mnozí z nás by si od nich mohli vzít příklad.

Pravidelně se scházející společenství mládeže funguje v Humpolci. Mládež zde připravuje různé akce pro věřící každého věku, jako setkání pro děti, farní a dětský den, vikariátní setkání pro mládež, výlet do ZOO, ale také třeba vikariátní pouť do Libice nad Cidlinou s prosbou za kněžská a řeholní povolání.

Hrajeme pro tisíc Josefů

Minulý rok na podzim se v humpoleckém kostele sv. Mikuláše odehrál koncert s názvem „Hrajeme pro tisíc Josefů“. Z jeho interiéru bylo slyšet hudbu žánru, který by se běžně nedal příliš v chrámu očekávat. Ale právě zvědavost přitáhla do kostela značný počet lidí. Jeho výtěžek putoval na sbírku s názvem „Hledáme tisíc Josefů“. Tu vyhlásila Diecézní charita Hradec Králové. Základní myšlenka sbírky byla jednoduchá. Když se najde tisíc štedrých lidí, v tomto případě nositelů jména Josef, kteří věnují po tisícovce, bude možné za získaný milion postavit ve velmi chudé části Indie kostel, který bude sloužit také jako nová škola pro děti. Mládež z farnosti Humpolec tato myšlenka oslovila a chtěla ji podpořit. Ke koncertu se kromě místní kapely připojili také další tři z okolí. A tak během sobotního odpoledne rozezněly kostel skupiny Výkřik z Kališť, NaPrášky a Dokořán. Myslím, že pro mnohé z nás to byl jedinečný zážitek.

Všechny aktivity, které se uskutečňují v našem vikariátu, mají jedno společné. Nebylo by možné je uskutečnit a zažívat z nich radost, kdybychom nepociťovali podporu ze strany svých duchovních otců. Tímto bych jim všem a zvláště pak panu vikáři P. Marianu Sokolovi, OPraem. jménem svým i celé mládeže chtěla poděkovat za vše, co pro nás dělají, za jejich podporu v našich aktivitách.

Jana Dománková

7. celostátní misijní pouť a 4. misijní den dětí

Dne 30. 5. 2009 se v České Třebové bude konat 7. celostátní misijní pouť a 4. misijní den dětí. Tato pouť je určena pro všechny, kdo se nějakým způsobem na misiích podílejí a pro všechny, kteří se chtějí s PMD seznámit. Motto této pouti je „Pro krásnější svět“. Srdečně zveme všechny děti i dospělé, kteří chtějí poznat bohatství a důležitost misií.

Misijní pouť bude zahájena mší svatou v 10.00 hodin v kostele sv. Jakuba. Po ní bude následovat program v Javorce, kde si budete moci poslechnout smíšené sbory z celého vikariátu, Dudáckou kapelu z Českých Budějovic a skupinu Oboroh, pro děti zde bude připravena řada soutěží, pro všechny návštěvníky bude misijní jarmark. Pouť bude zakončena večerní adorací v kostele sv. Jakuba ve 20.00 hodin. Pouť navštíví řada osobností, mimo jiné moderátorka rádia Proglas a TV NOE Kateřina Rýznarová nebo MISS Eliška Bučková. Tato akce bude i v širokém měřítku medializovaná.

S misiemi se můžete seznámit na misijní putovní výstavě, která již nyní putuje po našem vikariátu, dále v týdnu před poutí proběhnou besedy na téma „Život v různých zemích světadílů“, které se budou konat v různých městech našeho vikariátu a v České Třebové bude týden před poutí výstava obrazů na téma „Zambie“ od autorky Rady Tešarové.

S organizací této pouti je spojeno mnoho práce, proto vás touto cestou prosíme o spolupráci. Chtěli bychom oslovit dobrovolníky z řad mládeže, dětí i seniorů. Přivítáme každou pomoc při výrobě výrobků pro misijní jarmark. Pokud máte chuť pomoci, ozvěte se, prosím, nejdéle do 17. května na tel. číslo 737 484 623 – Jana Motlová nebo na tel. číslo 604 564 737 – David Jakubec.

Dále prosíme o modlitby vás všech za zdárný průběh celé této akce. Pro tuto příležitost máme připravenou misijní modlitbu. Při slavnostní mši svaté budou zpívat děti pod vedením Mgr. Bronislavy Halbrštátové, kdo se chcete aktivně zapojit, kontaktujte ji na 731 598 992 nebo bronislava.halbrstatova@seznam.cz.

Pokud vás tato akce oslovila a rádi byste přiložili ruku k dílu, prosím o nahlášení se buďto u Davida Jakubce na email d.jakubec@seznam.cz nebo na tel. 723 349 440, nebo se obraťte na vašeho kněze.

David Jakubec

Ilustrační foto ze 3. celostátního misijního kongresu v Brně; foto: archiv PMD

Misijní jarmark; foto: archiv PMD

MODLITBA

za 7. celostátní misijní pouť
a 4. misijní den dětí

„Pro krásnější svět“

v České Třebové v sobotu

30. května 2009

Nebeský Otče,
děkujeme Ti, že nám denně prokazuješ nekonečné množství své dobroty a lásky.
Prosíme Tě o vnímavé a pokorné srdce, abychom v chudých dokázali rozpoznat **Tvého Syna Ježíše Krista** a pomáhat trpícím.

Veď nás svým Svatým Duchem,
ať jsme dobrými misionáři,
nasazujeme svůj život pro šíření radosti Evangelia,
dělíme se o úžasný dar víry se všemi lidmi světa
a spolupracujeme na Tvém díle vykoupění.

Svěřujeme do Tvých rukou
7. celostátní Misijní pouť a 4. Misijní den dětí.
Žehnej všem účastníkům a těm,
kdo setkání připravují,
dávej sílu, vytrvalost, radost i odvahu.

Sv. apoštol Pavle, oroduj za nás.
Sv. Františku Xaverský, oroduj za nás.
Sv. Terezie z Lisieux, oroduj za nás.
Všichni svatí misionáři, orodujte za nás.
Maria, Královno misií, prosíme o Tvou mocnou ochranu.
Amen.

Charitní listy

Čím víc člověk dává, tím je bohatší aneb Na lekci života v táboře lidí

Z nestátních neziskových organizací je Charita jediná, kdo v Pobytovém středisku MVČR v Kostelci nad Orlicí působí. Oblastní charita Ústí nad Orlicí zde zajišťuje služby sociálního šatníku, Diecézní charita Hradec Králové zde poskytuje sociálně-právní poradenství pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany a organizuje pro ně volnočasové aktivity: řezbářskou dílnu, dílnu ručních prací, hudební dílnu a nově také výuku českého jazyka. Za lektorkou češtiny, **paní Ivou Špinlerovou** (na obr.), jsme se při naší návštěvě vypravili.

Česká republika - centrum kultury

Právě probíhá výuka těch češtinou nejzdatnějších, kteří v táboře jsou. Paní lektorka rozdává mapy Kostelce nad Orlicí a studenti hledají nádraží, poštu, jednotlivé ulice. Jak byste se dostali z tábora na hřbitov? – je další, náročnější požadavek nejen na orientaci v mapě, ale především na znalost českého jazyka. V této skupině paní lektorka dbá i na správnou výslovnost a na přízvuk, kterým se cizinci snadno identifikují.

Brzy se dostáváme i za hranice městečka a někteří ze studentů se mohou chlubit poměrně slušnou znalostí českých měst. Zajímavé je, že ať už hovoří o Plzni, Karlových Varech, Kutné Hoře, Praze nebo Hradci Králové, vždycky je všude nadchl krásný, „moc krásný kostel“. „Česká republika,“ uzavírá pan Torgom z Arménie, „je velmi zajímavá historicky, i je to centrum kultury.“

To pro nás, cizinci, velká věc!

Co by řekl o paní učitelce, ptám se pana Saši z Běloruska: „Paní učitelka je moc dobrá žena, výborná učitelka, moc mi líbí. Má výborný – nevím, jestli je správné slovo – charakter.“ S chválou se připojuje pan Torgom: „Já mluvím s Armény arménsky, s lidmi z Běloruska, z Kazachstánu mluvím rusky, s Iránci a nevím s kým ještě mluvím anglicky. Ještě umím španělsky a německy. Ale jsem rád za paní učitelku, protože ona má výbornou češtinu. Mně nedělá problém gramatika, číst, ale chybí mi praktika, a to právě můžu s paní učitelkou.“

Paní Iva Špinlerová jeho slova doplňuje: „V táboře vzniká speciální jazyk, účelově se tu všichni dorozumí takovým mezinárodním jazykem. Jedině kontakt s rodilým Čechem jim ale umožní slyšet tu správnou, nedeformovanou češtinu.“ Lekce pro dnešek skončila, studenti odcházejí, ale paní Ludmila z Ukrajiny se u mě ještě zastavuje: „Vždycky na hodinu dobře připravená, paní Iva. Proč já tak myslím. Protože ona je inteligentní a věřící člověk. A to pro nás – cizinci – velká věc!“

Běženci, ne leženci!

Děti žadatelů o azyl chodí do školy, kde se učí češtině a v češtině. Jejich pokroky jsou proto rychlé. Často jsou právě děti v táborech v rolích tlumočnicků, hlavně děti lidí z Iráku, ze Sýrie, z afrických zemí. Přesto se musí všichni, kteří chtějí žít v České republice, naučit česky.

„Také je škoda ten volný čas, kterého tady mají dost, prosedět nebo prospat,“ hodnotí situaci paní Špinlerová, a své pokročilé studenty úsměvně hecuje: „Aktivně všech možností, co máte, využijte. Jste běženci, ne leženci! To se málokomu dostane, aby mohl tolik času věnovat práci sám na sobě!“

pokračování na str. 14

ZEPTALI JSME SE...

Mgr. Baghdasara Khanbekyana - vedoucího řezbářské dílny v Pobytovém středisku MV ČR pro žadatele o mezinárodní ochranu (azyl) v Kostelci nad Orlicí.

Když k vám někdo přijde a neumí nic. Jak s ním pracujete?

Musí se naučit nejdříve kreslit a pak trénujeme objemovou představivost, aby něco mohl začít vyrábět. Nejdříve se vyřezává reliéf z měkkého materiálu, jako je lípa, nebo třeba i modelína.

Je rozdíl ve výběru tématiky u různých národností?

Tématiku si prozatím těžko vybírají sami. To by musel být sochař, aby měl představivost a začal to dělat. Když je to začátečník, musí pomalu postupovat. Nejdřív kreslíme a děláme z dýhy. Třeba modely auta, na tom děláme 5 - 6 lidí.

Objevují se tu i opravdové talenty?

Za 8 roků, co vedu dílnu, tu byli tři hodně šikovní. Jeden z Běloruska, jeden z Mongolska a třetí už si nepamatuji odkud, ale byl také hodně šikovný. Potom třeba tři kluci ze Srí Lanky vyrobili tento traktor, ti se už hodně naučili. To je velký pokrok, každý to neumí.

Vaše výtvory jsou ovšem hodnotná umělecká díla, mezi posledními např. Častolovický zámek.

Vyrobil jsem maketu tohoto zámku, trvalo to 2300 hodin. Na svých věcech dělám doma. Chtěl bych ho nabídnout do muzea nebo nevím, sháním zájemce.

Pan Khanbekyan vypráví o své práci poutavě a se zájmem. Sundává ze stěny výrobky, další vyndává ze skříně, ke každému se váže nějaký příběh. To všechno na stránky novin převést nelze, tak snad alespoň celkový dojem:

Mám vysokou školu, vystudoval jsem fyziku, a někdy spojujeme elektroniku se dřevem. (Výsledkem je vyřezávaný tank, který jezdí, zatáčí, otáčí hlavici – pozn. red.) Sochařinu dělám 30 roků, práce mě baví, dělám to moc rád.

Vladka Dobešová

Výstava Angely Furis

V lednu 2009 poskytla Městská knihovna v Kostelci nad Orlicí své prostory pro výstavu nevšedních obrazů, skleněných plastik a keramiky od autorky též dost nevšední svým původem. Paní Angela Furis, žadatelka o mezinárodní ochranu (azyl) pochází z Rumunska, v jehož hlavním městě se před více jak 57 lety narodila (na obr. vlevo).

Na slavnostní ukončení výstavy 29. 1., kterého se zúčastnili zejména žadatelé o azyl žijící v Pobytovém středisku (dále jen PoS) v Kostelci nad Orlicí a jeho pracovníci, přijali pozvání také: starostka ing.

Ivana Červinková, vedoucí PoS Mgr. Ivana Vyhnálková, zástupce ředitele Diecézní charity HK ing. Jan Kočí a vedoucí Městské knihovny Iva Havlová.

Mgr. Vyhnálková ocenila aktivní přístup paní Furis k životu, který by mohl žadatelům o azyl posloužit jako příklad pro jejich seberealizaci, obohacující nejen je, ale i lidi v jejich okolí. Slova v pamětní knize výstavy, které do ní vepsala starostka ing. Červinková, shrnují ideu jejího projevu: „Děkujeme za Váš optimismus, za krásu, kterou nás všechny osvěžujete a obohacujete. Máte náš obdiv a úctu.“

Dojatá autorka promluvila k návštěvníkům česky. Vystavené práce, které nazvala „svými dětmi“, vznikly převážně v táborové výtvarné a rukodělné dílně v roce 2008, a to i díky vstřícnosti pracovníků kosteleckého tábora, kde paní Furis už přes 2 roky žije. Věčnou inspiraci jí poskytují biblické náměty. Obrazy jsou výrazem její víry, sdělením hlubokých duchovních prožitků. Prostřednictvím svých prací promlouvá k lidem. Její malby výrazně „zduchovněly“ asi před 6 lety, kdy se ocitla na kraji svých sil. Tehdy zcela nečekaně pocítila Boží blízkost a rezignace, která se jí začala zmocňovat, se proměnila v radostnou chuť do života.

Z výstavy měla paní Furis ohromnou radost. Svůj vděk městu, které ji tuto příležitost nabídlo, vyjádřila darem: věnovala mu jeden ze svých nejmilovanějších obrazů s názvem Životopis. Lze v něm vyčíst všechny etapy jejího života. „Místo pro toto nádherné dílo bude na radnici,“ bez zaváhání rozhodla starostka. Ačkoli bude za čas paní Furis žít pravděpodobně jinde, v Kostelci po sobě zanechá výraznou a trvalou stopu.

Slavnostní odpoledne pokračovalo hudebním vystoupením. O ně se postarala paní Alvina Agadžanjan původem z Arménie, která v PoS vede hudební dílnu a dětský pěvecký a taneční soubor Vlaštovky, který navštěvují děti žadatelů o azyl.

Tato akce byla realizována za podpory Správy uprchlických zařízení MV ČR, zaměstnanců PoS Kostelec nad Orlicí, Městské knihovny Kostelec nad Orlicí a Diecézní charity HK.

Iva Špinlerová

pokračování ze str. 13

Čím víc člověk dává, tím je bohatší aneb Na lekci života v táboře lidí

První jazyk pro čtení a psaní - čeština

Kursy má paní Iva Špinlerová rozdělené do 4 skupin. První dvě jsou rusky mluvící cizinci, mírně pokročilí a začátečníci. Třetí skupina jsou somálské ženy a dívky, dvě Kožanky a jeden Somálec. I lidi úplně negramotné paní Iva za měsíc naučila číst a psát. „Jsou úžasně vděční. Dívají se na vás oddaným pohledem jako na někoho, kdo pro ně hodně dělá a hodně pro ně znamená.“

Poslední skupina, podle slov paní Ivy také velmi inteligentní, je složena ze Syřanů, Nigerijců a Súdánců. Individuální výuku od paní Špinlerové dostává pan Javad, paní Angela a paní Tamara, která je dlouhodobě nemocná, upoutaná na lůžko. „Když jela paní Tamara do nemocnice na kontrolu, řkala mi potom, že už všechny nápisy, co viděla, přečetla. To je pro mě veliké povzbuzení,“ může se pyšnit paní Špinlerová.

Chlapec z Afghánistánu

Když přijel před necelým rokem do ČR, uměl jenom persky. Dneska se dorozumí v táboře s každým. Všechno ho zajímá, je velmi aktivní a komunikativní. „Jsem tady sám z Afghánistánu, jinak nikdo. Tak musím mluvit. Rusky, kurdsy, česky.. Češtinu ještě nezvládám dobře.“ Skromnost si myslím není na místě. Javad mluví bravurně, rozumí, přesně reaguje.

Doma už Javad nikoho nemá, ale rodinu má tady, říká. „Paní učitelka druhá matka pro mě, mám rád všechny lidi tady, hodný, žádný nemám problém.“ V Čechách by chtěl zůstat a studovat. „Nejdřív jazyk, a potom uvidíme, jaký obor. Zájmu mám hodně, ale musím azyl dostat a potom plány dělat.“ A ještě jednu matku má pan Javad v táboře, paní Angelu z Rumunska. „Nevím proč, ale cítím se jako matka, zodpovědná pro něho. To je jediný Afghánec tady, já jediná Rumunka, pomůžeme si navzájem.“ Dalším pojítkem těchto dvou bude zřejmě činnost jim vlastní: „My máme tak rozporcovaný každá minutka, teď jdeme do Hradec Králové na výlet na výstavě, včera za mnou přišli z Iráku, že jim mám pomoci něco u soudu, nevím, co chtějí, já řekla jim, že nemám čas, ale musím to nějak udělat pro ně, asi příští týden tam pojedou s nimi...“

To je moje škola...

„Se studenty děláme nejenom to, co je v lekci, ale také to, co potřebují k životu. Vyrážíme někdy také do města, budeme hledat v jízdách řádech apod. Není to jenom čeština, ale je to výuka takového až občanství, orientace v českém prostředí. Zaměřujeme se proto i na zeměpis, historii,“ vysvětluje paní lektorka.

Lidé v táboře se málokdy společně scházejí. Díky výuce češtiny tak vznikají neformální skupiny, přátelské a vstřícné prostředí, do kterého může každý vnést to své. „Máme tady školeného psychologa, pana Torgoma, takže při hodině rozebíráme třeba charakterové skupiny. Kdo je cholerik, melancholik apod. I pro mě je to obohacení, nikdy bych si nemyslela, že mě někdo může tak obohatit. Člověku se jednak rozšíří pohled na svět, už to není jen ten úzký, český. Setkávám se tu s konkrétními lidmi z různých zemí a ty země mě potom zajímají, sleduju zprávy, co se kde děje. Ale hlavně si uvědomíte, že člověk - jako lidská bytost - má stejné touhy, stejné radosti všude na světě. Je to nezávislé na vzdělání, na zemi, na barvě pleti. Někomu se dostane víc možností, někomu méně. Ale někdy vám babička, která nikdy do žádné školy nechodila, dá takové moudrosti... To je moje škola, tady ti uprchlíci. Jsem vděčná, že v táboře pracuju. Kdybych dostala další nabídky, tak je nepřijmu ani za dvojnásobek,“ uzavírá paní Iva Špinlerová.

Vladka Dobešová

AKTUALITY

Papežské vyznamenání pro ředitele Diecézní charity

HRADEC KRÁLOVÉ: V pondělí 9. 2. 2009 se na biskupství v Hradci Králové uskutečnilo předávání papežských vyznamenání šesti laikům a jedné řeholnici, kteří se zasloužili o diecézi. Slavnostní akt byl završením loňského 700. výročí založení katedrálního chrámu Svatého Ducha. Mezi oceněnými byl také RNDr. Jiří Stejskal, dlouholetý ředitel Diecézní katolické charity Hradec Králové, který obdržel od Jeho Svatosti papeže Benedikta XVI. **titul rytíře Řádu svatého papeže Silvestra** za příkladnou službu v čele Diecézní charity v Hradci Králové.

RNDr. Jiří Stejskal je ředitelem Diecézní charity od roku 1994. Za jeho vedení došlo k velkému rozvoji činnosti Charit ve všech oblastech pomoci potřebným. V roce 2003 Svatý otec udělil RNDr. Stejskalovi **vyznamenání Pro Ecclesia et Pontifice** za obětavou službu církvi a papeži, resp. za jeho osobní nasazení při plnění náročných úkolů, zejména v organizování rychlé pomoci při povodních v minulých letech na území královéhradecké diecéze i celé ČR. (*Jana Karasová, www.hk.caritas.cz*)

Americké kvarteto Ciompi hrálo v hradecké Filharmonii pro chudé školáky z Indie

HRADEC KRÁLOVÉ: Ve čtvrtek 12. 3. se v Sále Filharmonie Hradec Králové uskutečnil benefiční koncert amerického smyčcového kvarteta Ciompi String Quartet a jejich hostů, kterými byli klavíristka Patricia Goodson a houslista Josef Kekula ze Stamicova kvarteta. Všichni vystupující umělci se vzdali nároku na honorář a svým krásným uměním podpořili dostavbu a vybavení internátní školy v Manchhe v Indii, kterou navštěvují převážně chudé děti podporované v rámci Adoptce na dálku®. Vstupné na koncert bylo dobrovolné a jeho návštěvníci přispěli do kasičky celkovou částkou bezmála 19 000 Kč.

„Děkujeme všem účinkujícím, hostům, Filharmonii Hradec Králové, dárcům a publiku za nádherný benefiční koncert. Z výtěžku bude podpořen projekt internátní školy v indickém Manchhe, kde je aktuálně potřeba zajistit zastřešení umyváren a také vybavení tříd pro žáky,“ říká Gabriela Sebö z Diecézní charity Hradec Králové, vedoucí projektu Adoptce na dálku®. Tento projekt, který pomáhá již 3600 dětem z nejchudších rodin v indické Karnatace získat vzdělání, podporují přes Diecézní charitu tisíce českých dárců. Mezi nimi také více než 70 organizací a škol.

Tento benefiční koncert Ciompi String Quartet v rámci jejich evropského turné se uskutečnil pod záštitou Velvyslanectví USA. Poděkování patří také partnerovi projektu benefičního koncertu, kterým je Komerční banka a.s. Hradec Králové a mediálními partnerům akce - Českému rozhlasu HK, MF DNES a RTA - Regionální televizní agentuře. (*Jana Karasová, www.hk.caritas.cz*)

Karneval bez bariér

NOVÉ HRADY/MAKOV: V úterý 24. 2. ožila Sokolovna v Makově karnevalovým veselím, které zde uspořádala Farní charita Nové Hradce. Navzdory sněhem zavátým cestám se do Makova u Litomyšle sjeli soutěžící v maskách hned z pěti stacionářů pro handicapované v doprovodu svých vychovatelů, z Poličky, Chotovic, Vysokého Mýta, Svitav a Slatiňan. Karnevalový rej si nenechali ujit ani žáci místní mateřské a základní školy. Originální předtančení v podání dětí z Mateřské školky a jejich učitelek z nedaleké Karle sklídilo zasloužený aplaus. Malé „myšky“ z Karle nadchly svým vystoupením i porotce, mezi kterými byl také ředitel Diecézní charity Hradec Králové RNDr. Jiří Stejskal, a získali zvláštní cenu poroty. Ta to neměla vůbec lehké, protože všechny masky byly nápadité. Nakonec se rozhodla udělit cenu za nejlepší masku z každé skupiny soutěžících. Než ale přistoupila k závěrečnému vyhodnocení, pobavil děti i dospělé svými kousky kouzelník. Jeho kolega muzikant zase publikum v krásně vyzdobené Sokolovně jaksepatří rozezpíval.

Při zábavě na parketu nebyl překážkou ani invalidní vozík. „Karneval bez bariér“ se opravdu vydařil, takže za rok opět na viděnou. (*Jana Karasová*)

KALENDÁŘ NA DUBEN

Velikonoční výstava pro Hospic Anežky České**30. 3. - 12. 4. 2009****Pečovatelství dům U Jakuba, Červený Kostelec**Otevřeno:

Po - Pá od 13 do 17 hod.

So - Ne od 9 do 17 hod.

Doprovodné akce:**4. a 5. 4.: ukázka výroby a prodej výrobků z pečiva - Anna Gabrielová z Hoříček****4. 4.: ukázka výroby a prodej výrobků ze slanečného těsta - Jiřina Vyčichlová z Velkého Poříčí****Kontakt:** Eva Wagenknechtová, tel.: 491 610 330, Oblastní charita Červený Kostelec, www.ochck.cz.**DOBROVOLNÍK V CHARITĚ****„Jedna hodina týdně pro druhé“**

Dobrovolníci spolupracují s Charitou Přelouč již od jejího vzniku v r. 2000. Akreditaci jsme získali v r. 2006. Máme akreditované 2 projekty, „Dobrovolníci v domově důchodců“ a „Dobrovolníci u nás“.

S domovem důchodců v Přelouči s téměř 300 obyvatel máme dobrou spolupráci. Obyvatelé si na dobrovolníky zvykli. Jen dobrovolníků je málo. Druhý rok docházejí do domova 3. Jeden z nich vede 1x týdně hudební dopoledne a poté navštěvuje na pokojích ležící obyvatele. Další 2 dobrovolnice začaly docházet za konkrétními lidmi v domově ještě jako studentky gymnázia a pokračují i během studia na VŠ. Z domova je požadavek na další dobrovolníky, ale zatím se nikdo nepřihlásil. Bohužel, ani z věřících. Většinou je zájem o práci s dětmi v našem Jakub klubu, kde máme aktivních 10 dobrovolníků.

V lednu jsme obdrželi novou akreditaci na další 3 roky a rozšířili jsme působení „Dobrovolníků u nás“. Nová dobrovolnice vede cvičení seniorek a jeden dobrovolník vede PC Senior klub.

Škoda jen, že ze všech našich dobrovolníků je věřící pouze jeden.

Máte-li zájem o práci dobrovolníka a rádi byste věnovali „jednu hodinu týdně pro druhé“, kontaktujte Dobrovolnické centrum Přelouč na tel. 466 958 107 nebo 731 402 371.

Zdenka Kumstýřová

... Vzdělávání ...

**Semináře
pro zdravotní sestry****Termíny seminářů pro jaro 2009:**

- 9. 4. Péče o klienty s Parkinson. chorobou; Péče o klienty po cévní mozkové příhodě
- 16. 4. Péče o imobilní klienty; Výchova seniorů
- 14. 5. Umírání a smrt v práci pracovníka v sociál. službách
- 4. 6. Bazální stimulace
- 16. 6. Řešení konfliktních situací

Semináře pro zdravotní sestry (s možností získání kreditů) pořádá Oblastní charita Červený Kostelec ve spolupráci s Curatio.

Další semináře v roce 2009:

- 2. 4. Nové postupy v přednemocniční první pomoci
- 5. 2., 7. 5. Komplexní ošetrovatelská péče o nemocné s demencí; Komunikace s „problémovými typy“ klientů; Komunikace sestry a klient, asertivita

Všechny výše uvedené semináře probíhají v edukačním centru Háčko v Červeném Kostelci (možnost ubytování a stravování).

Informace a přihlášky: Mgr. Frýbová, Háčko (Manž. Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec), tel.: 491 420 121/34, e-mail: frybova@hospic.cz, http: www.ochck.cz.

Hospic Anežky České

můžete podpořit také posláním SMS ve tvaru:

**DMS (mezera) HOSPICCK
na číslo 87777.**

Přispějete tak částkou 27,- Kč, cena DMS je 30,- Kč.

Nyní můžete nově přispívat na provoz Anežky České pravidelně každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru:

**DMS (mezera) ROK
(mezera) HOSPICCK
na číslo 87 777.**

a každý měsíc Vám bude automaticky odečtena částka 30 Kč. Za rok tak Hospic Anežky České od Vás obdrží 324 Kč.

**Vaše pomoc je velmi potřebná.
DĚKUJEME!**

**Finanční prostředky budou
použity na zlepšení péče o těžce
nemocné a umírající.**

AKTUALITY

Krátce z Rodinného centra Kubiček

PŘELOUČ: Rodinné centrum (dále jen RC) Kubiček Charity Přelouč oslavilo v březnu 1. výročí svého vzniku. Seznam akcí, které má za sebou je poměrně dlouhý a hodně akcí maminky v centru ještě čeká.

RC Kubiček je členem Sítě mateřských center ČR a ve spolupráci se Sdružením žen při KDU-ČSL Přelouč uspořádalo v březnu besedu Spolu u kulatého stolu se zástupci města na téma „Životní prostředí v našem městě s ohledem na rodiny s malými dětmi“. V dubnu připravujeme **besedu s dětskou doktorkou MUDr. Peřinovou na téma dětské alergie**. Beseda proběhne **20. 4. od 17:30 hod. v Jakub klubu** (v objektu Orlovny Přelouč). Tento měsíc zahájíme také **kurz floristiky** s paní Hanou Kubátovou. Všechny programy Rodinného centra Kubiček jsou určeny nejen maminkám a tatínkům, ale i prarodičům. Všichni jsou vítáni, propojování více generací se nám již osvědčilo a všechna setkání obohacuje. (Zdenka Kumstýřová, www.charitaprelouc.cz)

Masopustní průvod a jarmark pošesté v Havlíčkově Brodě

HAVLÍČKŮV BROD: Nedělní odpoledne 22. 2. patřilo na Havlíčkově náměstí masopustnímu veselí, které již pošesté pořádalo Mateřské centrum Zvoneček. Jeho návštěvníci mohli vidět průvod více než 60 masek. MC Zvoneček Oblastní charity Havlíčkův Brod pořádá Masopustní jarmark ve spolupráci s Havlíčkobrodskou dechovkou, Muzeem Vysočiny Havlíčkův Brod a folklorním souborem Kalamajka. Jeho atmosféru dotvářely stánky s koblížky, koláči,

zabijačkovými dobrotami a medovinou. Průvod maškar prošel za hudebního doprovodu Havlíčkobrodské dechovky Horní ulicí a obešel Havlíčkově náměstí. Před budovou radnice se pronobus pozdravil také se starostkou města Ing. Janou Fischerovou, která letos pronesla svou zdravotní k rozdo-
váděnému masopustnímu rejví ve verších. (Hana Fikarová, Anna Doleželová, www.charitahb.cz)

„Každý z nás má chuť a potřebu pomáhat druhým“

Ojedinelá terapeutická dílna-obchod Fimfárum slaví letos na jaře své první narozeniny. Loni 11. 3. 2008 ji v Poličce otevřela zdejší Oblastní charita. A jakým způsobem se daří plnit záměr, který Charita od obchodu očekávala?

Lidé si celkem rychle zvykli na přítomnost Fimfára v Poličce, na kombinaci levného a pěkného nákupu s pomocí druhému. Zároveň jsme byli překvapeni, kolik lidí je ochotno a chce věnovat ze svého na dobročinný účel. Přihlásili se nám také dobrovolníci, kteří pravidelně pomáhají s prodejem v obchodě. V létě jsme začali ve Fimfáru nabízet i výrobky klientů jiných organizací, které stejně jako poličská Charita pracují s handicapovanými osobami. V srpnu jsme obchod z technických důvodů přestěhovali do nových prostor v Husově ulici. Je to místo, kde projde více lidí, a tak jsme zaznamenali i zvýšení zájmu o naši činnost. Ten vyvrcholil v prosinci, kdy u nás lidé nakupovali dárky k Vánocům.

Terapeutický obchod Fimfárum je místem, kde se Charita setkává s širokou poličskou veřejností. Nabízí zde informace o svých službách a dvojí sortiment zboží. Jednak výrobky klientů Charity a jiných nevládních i vládních organizací a pak zboží, které lidé věnují Charitě jako dar. Princip je jednoduchý. Každý z nás má doma něco, co nepotřebuje. A každý z nás má chuť a potřebu pomáhat druhým. Darování knížky, kterou jsem dostal dvakrát k Vánocům, gramofonových desek, protože už je neposlouchám, pěkných kalhot, nádobí, hraček, zkrátka všeho, co už neupotřebím a přitom by to mohl užít někdo jiný, to vše je pomoc druhým. Z prostředků, které získáváme prodejem těchto darů je financován provoz terapeutického obchodu. Zde mají naši klienti příležitost setkat se s lidmi a nacvičit si různé dovednosti, které jim možná jednou otevrou dveře k jejich dalšímu uplatnění.

Naším klientům velmi záleží na tom, kolik lidí do obchodu chodí a obzvlášť velkou radost mají, když se daří prodávat. To je právě ten úzký kontakt s veřejností, který jsme si od projektu slibovali. A tak si myslím, že naše očekávání jsou naplňována a my jsme spokojeni a vděční všem, kteří se na tom podílejí.

Štěpán Plecháček, Oblastní charita Polička

Diecézní setkání ministrantů a ministrantek v Kutné Hoře

24. - 26. duben 2009

Motto: „Budeš-li hledat moudrost jako stříbro, ...dojdeš k poznání Boha“ (Př 2,4-5)

Pátek	18.00 – 19.00 Ubytování v Církevním gymnáziu sv. Voršily v Kutné Hoře 9.30 – 21.30 Večerní program s přivítáním o. biskupa Dominika Duky
Sobota	8.30 Ministrantské soutěže a katecheze 13.30 Volitelný program (sport, hry, tvořivost, návštěva chrámů, dolů...) 16.30 Mše sv. na klášterní zahradě 19.30 Večerní program zakončený adorací
Neděle	8.00 Katecheze a práce ve skupinkách 10.00 Slavnostní mše sv. v chrámu sv. Barbory s o. biskupem Josefem Kajnekem 12.00 Oběd a odjezd

Blíží informace: P. Jan Uhlíř, tel.: 777 339 233

Přihlášky zasílejte do 14. dubna 2009 na e-mail: ministrantihk@seznam.cz

Věk: 6 - 15 let

S sebou: Spacák, karimatku, ministrantské a sportovní oblečení, přezůvky

Strava zajištěna, finanční příspěvek dobrovolný (doporučená cena 200,- Kč)

Vznikl nový inspirující letní tábor pro mládež: ENTER

Od 5. 7. do 12. 7. 2009 se v Bavorově v Jižních Čechách uskuteční první ročník letního tábora ENTER pro mladé křesťany ve věku 16 až 22 let.

Zdá se vám název ENTER zvláštní? V překladu znamená „Vstup“ a letní tábor ENTER chce být také vstupem do světa modlitby a křesťanského života pro mladé katolíky ve věku 16 až 22 let. Žijeme v sekularizované společnosti, kde se s křesťanskými hodnotami příliš nesetkáváme, natožpak že by byl čas na jejich sdílení a popovídání si o úskalích křesťanského života. ENTER chce inspirovat mladé a (znovu) prohloubit jejich víru, jejich vztah s Bohem. ENTER-tým, který se skládá z 10 mladých animátorů a dalších dobrovolníků pod vedením P. Romana Dvořáka z Prachatic a bohoslovce Tomáš Zavřela, již od léta připravuje zajímavý program tábora. Účastníci v něm naleznou soudobou křesťanskou liturgickou hudbu pro mládež, zajímavé katecheze na témata z života mladých, tematické, sportovní a tvořivé dílny, duchovní rozhovory a sv. smíření s mladými kněžími, výlet do krásné přírody, modlitby chval, malé skupinky s možností se sdílet a diskutovat a mnoho dalšího.

Bavorov je dobře dostupné malebné městečko v Jižních Čechách, v jehož centru stojí krásný renovovaný kostel Nanebevzetí Panny Marie a prostorná opravená fara. Nedaleko je hrad Helfenburk a poutní místo Lomec. Bydlet se bude ve stanech v kempu, který má přírodní bazén. Vítejte všechny mladé, kteří se chtějí přidat a tvořit s námi dobrou partu. Cena tábora zahrnuje ubytování ve (vlastním) stanu, 3 jídla a 2 svačiny denně a bohatý program. Do 15. dubna činí cena 1 675 Kč a po té 1 975 Kč. Upozorňujeme na to, že pojišťovna VZP proplácí až 1 000 Kč po předložení účtenky. Informujte se u vaší pojišťovny.

Ty, kteří by chtěli více informací o táboře ENTER, odkazujeme na www.entercamp.cz, kde je možné se přihlásit. Neváhejte příliš dlouho: počet míst je omezen a podobných táborů není mnoho. Budeme rádi i za podporu modlitbou nebo finančním darem (č. ú. 670100-2200351584/6210).

Čarodějnický rej

Tradiční akce z cyklu nedělních odpolední pro celou rodinu se uskuteční **v neděli 26. dubna od 15.00 do 17.00 hodin** v prostorách královéhradecké loděnice na Orlici u splavu za tzv. „železnákem“. Odpoledne zahájíme v 15.00 hodin průvodem účastníků – nejlépe v čarodějnických kostýmech – od mostu k loděnici za doprovodu bubnů a donesených „rámusítek“ (trumpetky, poklice, řehtačky). V prostorách loděnice se děti seznámí s historií této lidové tradice, budou na ně čekat tematické soutěže (výroba nějaké čarodějnické rekvizity, postavení hranice z dříví a skok přes hranici, „jízda na koštěti“, poznávání kouzelného býlí a koření, lov zlaté rybky), tancování a cvičení na zelené louce, vystoupení žonglérů. Program završí symbolické spálení slaměné čarodějnice a opékání buřtů. Více o těchto akcích i pravidelném programu najdete na www.sedmikraska.wz.cz nebo na tel.: 495 512 901 či 775 989 270 (Mgr. Valešová)

„Gesto“ v Dohalicích

Římskokatolická farnost v Dohalicích srdečně zve na rockovou mši sv. se skupinou Gesto (SK). Mše se koná dne 12. 4. 2009 v kostele sv. Jana Křtitele v Dohalicích u Hradce Králové. Začátek je ve 14.00 hod.. Po mši následuje oslava Vzkříšení na farní zahradě.

Vzpomínka na výstavu o sv. Václavovi – ochránci České země

Ve čtvrtek 26. března jsme se vydali společně do Prahy. Biskupové naší diecéze, zaměstnanci konzistoře a biskupství. Autobus byl plně obsazen. A kam že jsme směřovali? Dne 8. března skončil svatováclavský rok, a tak jsme chtěli ještě stihnout výstavu o našem národním patronovi, o níž se sice hodně píše – v katolickém tisku či na internetu, ale o které možná ještě ne všichni vědí či dokonce – třeba je ani nenapadlo na ni se svou farností vyrazit. Výstava si klade za cíl prostřednictvím artefaktů spojených s životem a kultem svatého Václava seznámit návštěvníky s vývojem úcty k tomuto nejznámějšímu českému světcovi v průběhu staletí. Návštěvníci měli jedinečnou příležitost vidět drahocenná díla předních umělců, která byla po desetiletí skryta v depozitářích a která reprezentují kořeny, hloubku a šíři 1100 let staré svatováclavské tradice. Bylo pro mě velkým překvapením, že na vstup do hlavního výstavního sálu se musí stát fronta. Naším průvodcem byl prof. Dr. Jan Royt z Ústavu dějin křesťanského umění KTF UK Praha, který nám podal nejen vynikající odborný výklad, ale také často „zabrousil“ i na místa historie, která se

pojí s dějinami naší země i kláštera, kterým jsme procházeli. Ten byl postaven Václavem II., bratrem sv. Anežky České. Moje osobní zkušenost pro mě znamenala poznání toho, co všechno ještě nevím o tomto světcovi. Nejvíce mne zaujalo Palladium země české, drobný reliéf Panny Marie s Ježíškem, který podle tradice nosil sv. Václav na krku. Jak velká musela být jeho láska k Matce Boží, jeho úcta, kterou jistě šířil dál. Vybavila se mi Stará Boleslav, naše národní poutě. A letos také návštěva Svatého otce, který má toto poutní místo navštívit. Po obědě v klášterním pivovaru na Strahově jsme ještě zamířili na Břevnov do kláštera benediktinů, kde jsme se šli poklonit místům spojeným se sv. Vojtěchem, naším „rodákem“. Jím založený klášter na Břevnově představuje nejstarší mužský konvent na našem území vůbec. Kamenné pozůstatky základů v kryptě dnešního kostela se datují do roku 1054, přičemž klášter zde fungoval již dříve. Děkuji sestře Domini-ce za přípravu této cesty za svatým Václavem, sv. Vojtěchem a sv. Anežkou Českou. a za duchovní obohacení pro můj osobní život.

Hana Frančáková, Diecézní poutní centrum

Mateřské centrum Domeček

Mateřské centrum Domeček vzniklo v roce 2000. V současné době sídlí na Slezském předměstí v Hradci Králové a patří k poučovské farnosti. Své služby poskytuje rodičům a jejich dětem celoročně. Rodiče zde mohou navštívit např. „Klubíčko“ – cvičení a masáže pro maminky s miminky od 6 týdnů, „Opičky“ – cvičení s básničkami a písničkami pro rodiče s dětmi od 1 roku, „Malíře“ – rodinnou výtvarnou dílnu, Kondiční cvičení, Angličtinu nebo Hernu s hlídáním dětí.

Domeček organizuje jako jediné MC v širokém okolí kurzy tzv. „znakování“ je to snadný a přirozený způsob, jak se

dorozumět s dětmi ještě předtím, než začnou mluvit, pomocí neverbální komunikace. Znakující miminka tak získávají jedinečnou možnost se podělit o svůj svět se svými nejbližšími, vytváří se tak

vztah větší důvěry mezi batolaty a jejich rodiči. V Česku je to novinka, ale jde o nejrozšířenější metodu, která se ve světě používá už přes dvacet let, a je založena na dlouholetém vědeckém výzkumu.

Mimořádné - víkendové a prázdninové - akce jsou zaměřeny na celou rodinu. Patří mezi ně „Drakiáda“, výroba sezónních dekorací a aranžování, „Buchtobraní“, vandry s Domečkem, Rodinný pětiboj, oslava dne dětí a tatínků „Táto, pojď si hrát!“, jarní prázdniny s Domečkem, výlety za oslíky a dalšími zvířátky, Domeček na vodě - společné sjíždění řeky Orlice nebo Domeček na kolech - společný cyklistický výlet do blízkého okolí Hradce Králové.

Program Domečku je bohatý a prostředí přátelské a určitě stojí za nejdnu návštěvu. Činnost tohoto centra podporuje

například MPSV, Magistrát města Hradec Králové nebo firmy THHK a Matex.

Hana Hegerová, Lukáš Janeček

Liturgický kalendář

5. duben – Květná neděle

1. čtení: Iz 50,4-7

Žalm: Žl 22(21)

2. čtení: Flp 2,6-11

Evangelium: Mk 14,1-15,47

9. duben – Zelený čtvrtek

1. čtení: Ex 12,1-8.11-14

Žalm: Žl 116(115)

2. čtení: 1Kor 11,23-26

Evangelium: Jan 13,1-15

10. duben – Velký pátek

1. čtení: Iz 52,13-53,12

Žalm: Žl 31(30)

2. čtení: Žid 4,14-16;5,7-9

Evangelium: Jan 18,1-19,42

12. duben – Slavnost Zmrtvýchvstání Páně

1. čtení: Sk 10,34a.37-43

Žalm: Žl 118(117)

2. čtení: Kol 3,1-4

Evangelium: Jan 20,1-9

19. duben – 2. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 4,32-35

Žalm: Žl 118(117)

2. čtení: 1Jan 5, 1-6

Evangelium: Jan 20,19-31

26. duben – 3. neděle velikonoční

1. čtení: Sk 3,13-15.17-19

Žalm: Žl 4,2.4.7.9

2. čtení: 1Jan 2,1-5a

Evangelium: Lk 24,35-48

POMŮČKA: AA, PL, REVENU, OKAK	FRANCOUZ- SKÝ ULICE	ČESKÝ KERAMIK	1. ČÁST TA- JENKY	PÍSMENO L	ŠÍČÍ POTŘE- BA	ČLENSKÝ STÁT USA		POMLUVA	STÁT V ZADNÍ INDI	PRÍZVUK	2. ČÁST TA- JENKY	HUSARSKÝ KABÁT	BALET
DŮCHOD							PRACOVAT S DLÁTEM						
ZKOMPLE- TOVAT							POTŘEBA TENISTY MILIMETR						
ČESKÝ HEREC				FRANCOUZ- SKÝ BUBINEK									
	NĚMECKÝ VEJCE BOBIZAČNÍ SLABIKA			HRA SE ZPĚVY A TANCÍ	CHEM.ZN. HAHNIA			VŽDY					
PTAČÍ PERO					„Odstraňte starý kvas, abyste byli novým těstem, vždyť vám nastal čas nekvašených chlebů, neboť byl obětován náš ...“ (pokračování v tajence)					SPZ.NÁCHO- DA MLÁDATA HUSY			
PALIVO									CHEM. ZN. HELIA			PRÁVDELNÁ SPLÁTKA DLUHU	SVATOSTÁ- NEK
	CITOSLOV- CE SMRSKNUTÍ	ČÁSTICE ČESKÝ HEREC							KANADSKÉ SOU- OSTROVÍ INDONÉZ- SKÝ OSTROV				
SKORO					RODNÝ DŮM SCAR- LETT OTVAROVÉ		SPĚCH	KÓD MAURI- CIA PAŽDÍK U PLOTU			INU FRANCOUZ- SKÝ CAR		
NEMLUVIT						3. ČÁST TA- JENKY							
DŮCHOD						VYTÁHOUT MEČ							
HLASATEL						ANGLICKÝ AGITOVAT							
INICIÁLY MALÍŘE LHOTÁKA			BELGICKÁ ŘEKA			OZN. LETA- DEL LAOSU			ZNAČKA BENZÍNO- VÝCH STANIC				

Řešení křížovky, včetně uvedení biblické knihy, kapitoly i verše, posílejte na adresu redakce (viz tiráž) do 15. 4. 2009. Odpověď je samozřejmě možné zaslat i elektronickou poštou na adresu: ikd@diecezezhk.cz. Vylosovaný úspěšný řešitel od nás získá věcnou cenu věnovanou **Karmelitánským nakladatelstvím**. **Tajenka z minulého čísla:** „Roztrhl svůj šat, oblékl žíněné roucho a posypal si hlavu popelem.“ (**Est 4, 1**)
Výherce: Pavel Matějček, Dolní Dobrouč

Rok svatého Pavla

1. Kde psal svatý Pavel první list Galaťanům?

- v Soluni
- v Korintě
- v Makedonii
- v Římě
- v Galatii

2. Galaťané byli potomci:

- Keltů
- Slovanů
- Peršanů
- Židů
- Saracénů

3. Kde v Královéhradecké diecézi je možné získat plnomocné odpustky po celý kalendářní rok (28.6.2008-29.6.2009)?

- v katedrále Svatého Ducha na Velém náměstí v Hradci Králové

- ve farním kostele sv. Pavla, apoštola v Hradci Králové – Pouchově
- ve farním kostele v Ledči nad Sázavou
- ve farním kostele v Želivi
- ve všech kostelích a kaplích zasvěcených sv. apoštolům Petru a Pavlu

4. Mateřtinou svatého Pavla byla:

- řečtina
- latina
- araméjština
- turečtina
- hebrejština

5. Na tzv. Jeruzalémském sněmu (v r. 49) se mimo jiné:

- vyřešil se spor soužití pohanokřesťanů s židokřesťany
- bylo dosaženo zrušení nutnosti obřizky

- obviněn Petr z pokrytectví, když se strnil pohanokřesťanů
- kárání Galaťanů za svévolné vykládání evangelia
- definitivní uznání Pavlova apoštolátu

Na vaše odpovědi se těšíme do **15. 4. 2009**.

Správné odpovědi z IKD 3/2009:

1) b; 2) a; 3) c; 4) c; 5) d.

Pravidla kvízu 2009: V každém kole je pět otázek, za každou správnou odpověď získáte 1 bod. Po dosažení nejméně 20 bodů jdete do slosování, ve kterém vylosujeme tři výherce.

Diář biskupů

Mons. Dominik Duka, OP

- 1. 4. 9.30 Praha, jednání Komise pro katolickou výchovu ČBK
- 18.00 Praha, Polský institut, debata o „polském čísle“ revue Salve
- 18.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. – rekviem za papeže Jana Pavla II.
- 3. 4. 10.00 Vysoká nad Labem, vzpomínková akce na 65. výročí seskoku parašutistů skupiny Barium
- 4. 4. 9.00 HK, Filharmonie, Diecézní setkání mládeže
- 15.00 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. pro Diecézní setkání mládeže
- 19.00 Brno, sv. Jakub, mše sv. pro Ackermann-Gemeinde
- 5. 4. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. z Květné neděle
- 6. 4. 10.00 HK, biskupství, schůze vikářů
- 7. 4. 9.00 HK, magistrát, porota o Velkém náměstí
- 16.00 Praha, KTF, habilitační komise
- 9. 4. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, Missa chris-matis
- 18.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše ze Zeleného čtvrtku
- 10. 4. 7.30 HK, katedrála Svatého Ducha, ranní chvály
- 18.00 HK, katedrála Svatého Ducha, obřady Velkého pátku
- 11. 4. 7.30 HK, katedrála Svatého Ducha, ranní chvály
- 20.00 HK, katedrála Svatého Ducha, vigilie slavnosti Zmrtvýchvstání Páně
- 12. 4. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, mše sv. ze slavnosti Zmrtvýchvstání Páně
- 16. 4. 10.00 Jičín, konference vikariátu Jičín
- 17.30 Praha, Arcibiskupský seminář, mše sv. pro bohoslovce
- 18. 4. 14.00 Polička, biřmování
- 19. 4. 8.00 HK, kostel Božského Srdce Páně, mše sv.
- 20. 4. 14.00 Liberec, Technická univerzita, jednání vědecké rady
- 21.-22. 4. Praha, klášter kapucínů, 76. plenární zasedání ČBK
- 22.-23. 4. Praha, Akademie věd – Centrum biblických studií, konference „Historický Ježíš“
- 24. 4. 8.30 HK, Nové Adalbertinum, zahájení Hradeckých pneumologických dnů
- 19.00 Kutná Hora, zahájení Diecézního setkání ministrantů
- 25. 4. 10.00 Libice nad Cidlinou, poutní mše sv. ke sv. Vojtěchovi
- 16.00 Tisová, mše sv., žehnání praporu

26. 4. 10.00 Gniezno (PL), mše sv.

28. 4. 15.00 Praha, KTF, habilitační komise

Mons. Josef Kajnek, světící biskup

- 2. 4. 17.30 Praha, Arcibiskupský seminář, mše sv. pro bohoslovce
- 3. 4. 18.00 Ústí nad Orlicí, jáhenské svěcení Martina Poslušného
- 6. 4. 10.00 HK, biskupství, schůze vikářů
- 9. 4. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, Missa chris-matis
- 10. 4. 7.30 HK, katedrála Svatého Ducha, ranní chvály
- 11. 4. 7.30 HK, katedrála Svatého Ducha, ranní chvály
- 21.-22. 4. Praha, klášter kapucínů, 76. plenární zasedání ČBK
- 25. 4. 10.00 Libice nad Cidlinou, poutní mše sv. ke sv. Vojtěchovi
- 26. 4. 10.00 Kutná Hora, sv. Barbora, mše sv. pro Diecézní setkání ministrantů

Mons. Karel Otčenášek, arcibiskup

- 9. 4. 9.30 HK, katedrála Svatého Ducha, Missa chris-matis

Krátké zprávy

Úmrtí:

Dne 9. 3. 2009 zemřel **Josef Švec**, trvalý jáhen v Havličkově Brodě. Pohřben byl tamtéž dne 13. 3. 2009.

Přehled celodiecézních sbírek v roce 2009:

- 5. 4. 2009 Plošné pojištění (1)
- 26. 4. 2009 Návštěva Sv. otce
- 3. 5. 2009 Bohoslovci
- 7. 6. 2009 Na potřeby diecéze
- 20. 9. 2009 Církevní školství
- 18. 10. 2009 Misie
- 8. 11. 2009 Charita
- 6. 12. 2009 Plošné pojištění (2)

Papež Benedikt XVI. navštíví ČR

Svatý otec přijal pozvání České biskupské konference a prezidenta republiky a poslední zářijový víkend navštíví Českou republiku. K zahájení dlouhodobé duchovní přípravy na tuto návštěvu bude vydán společný pastýřský list biskupů, který se bude číst při všech bohoslužbách v neděli 19. dubna 2009. Jistě si všichni přejeme, abychom Svatého otce přijali důstojně, což bude spojeno i s určitými náklady. Proto biskupové vyhlásují na 26. dubna 2009 zvláštní sbírku, jejíž výtěžek přispěje k pokrytí těchto výdajů.

Výzva k dialogu o změnách v diecézi

Vzhledem k tomu, že se množí připomínky a dotazy k aktuálním změnám v královéhradecké diecézi, vyzývá biskup Dominik Duka, OP k otevřenému dialogu na toto téma. Má-li církev, tedy věřící od představených biskupství po laiky ve farnostech, působit věrohodně, je třeba vzájemné upřímnosti. Tímto jsou všichni vyzváni, aby sdělili své **dotazy či námítky k chodu diecéze a rozhodnutím biskupství do 20. 4. 2009 na adresu admin@diecezechk.cz**, resp. „Dialog o změnách“, Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové. Biskupství má zájem všem odpovědět a potřebné vysvětlit, proto budou shromážděné podněty zodpovězeny a prezentovány formou **diskusního rozhovoru na internetových stránkách www.diecezechk.cz a v časopisu IKD**.

Jako podklad k diskusi shrnujeme základní informace o aktuálních tématech, které se diecéze dotýkají:

1) Fond solidarity

Biskupství se prostřednictvím nového pojetí tzv. Fondu solidarity snaží zajistit materiální rovnováhu mezi farnostmi diecéze v duchu křesťanské solidarity, a to tak, aby procentuálně rovnocenným výběrem finančních prostředků z příjmů farností (10%), ke kterému je biskupství oprávněno kán. 1263 CIC, mohlo podpořit chudší či momentálně potřebnější farnosti. Spravedlivé rozdělení prostředků shromážděných ve fondu bude zajišťovat komise složená ze zástupců biskupství i farností, duchovních i členů ekonomických rad. Jednoduše řečeno fungování fondu není „brání bohatým a dávání chudým“, nýbrž „přispívání z nedostatku, který máme všichni, a rozdělování potřebným“. Tento mechanismus předpokládá, že jednotlivé farnosti budou v rámci diecéze žít jako živé společenství, a z principu tak zvyšuje hmotnou stabilitu diecéze a v neposlední řadě zdravou sounáležitost mezi věřícími (duchovními i laiky).

2) Změna provozovatele v Novém Adalbertinu (penzion, restaurace, kongresové prostory)

Od 12. 2. 2009 převzala provoz části Nového Adalbertina (penzion, restaurace, kongresové prostory) firma Bohemia Touristik s.r.o. Biskupství královéhradecké pronajalo tuto část své budovy za účelem pravidelného finančního příjmu, který místní církve (diecéze) potřebuje ke svému životu a plnění pastoračního poslání. Jednorázové příjmy z prodeje církevního majetku nejsou cestou k trvalému hmotnému zajištění a tento pronájem je jedním z kroků, které mají situaci zlepšit.

Využití ostatních částí budovy (pastorační úsek biskupství, farní prostory, prostory pronajaté Univerzitě Hradec Králové) zůstává nezměněno. Přednostní právo a sleva na služby ze strany Bohemia Touristik s.r.o. vůči biskupství je řádně smluvně ošetřeno tak, aby dům nadále sloužil diecézi k plnění jejího poslání (setkání, konference, pastorační akce různého druhu apod.).

3) Slučování farností

Již několik let dochází k postupnému slučování excurrendo farností, ve kterých jednak výrazně poklesl počet věřících i absolutní počet obyvatel (ve vzájemné závislosti) a jednak za dané pastorační situace není reálný předpoklad jejich obsazení knězem ani jiného zvláštního využití k duchovnímu životu v diecézi. Proces slučování je administrativně pracný (pro farnost i biskupství), ale samotné sloučení znamená v důsledku zásadní zjednodušení administrativy vedené duchovním správcem kmenové farnosti, a tím i k uvolnění jeho kněžských sil pro bezprostřední pastorační práci s lidmi. Tento cíl opodstatňuje sloučení případ od případu i tam, kde existuje živé farní společenství ve slučované farnosti.

Původní počet - 447 farností v roce 2003 - byl slučováním snížen o zhruba třetinu – na 287 farností k počátku roku 2009. K tomu zůstávají 2 duchovní správy (klášter Králíky, kostel Panny Marie Hradec Králové). Proces slučování bude nadále pokračovat.

Dotazy a připomínky posílejte k těmto tématům, případně uveďte i další náměty k diskusi. **Prosíme ty, kteří pochopili smysl rozhodnutí a změn, které se uskutečňují, aby ve svých farnostech sami přispěli informováním svých bližních k celkovému porozumění v rámci diecéze.** Dobrá vůle je předpokladem křesťanský důstojné atmosféry v diecézním společenství.

(Poznámka: Základní náležitosti korespondence (jméno a kontakt) se od pisatelů očekávají. Požadavek pisatelů, aby jejich jméno nebylo uvedeno ve veřejně prezentované diskusi, bude respektován.)

Hlavní pouť ke sv. Vojtěchovi a nověna roku 2009

Hlavní poutí diecéze ke sv. Vojtěchovi v jeho rodišti v Libici nad Cidlinou, která letos připadá na **sobotu 25. 4. 2009**, zahajujeme již 13. celoroční nověnu za nová duchovní povolání.

Svatý Vojtěch nikdy nepochyboval, že tady v české zemi je jeho pravý domov a současně viděl své poslání v celé sjednocené Evropě. Letošní svatovojtěžské oslavy chceme pojmut i v současném kontextu sjednocené Evropy a českém předsednictví EU. Jak sladit Evropu na křesťanských základech?

Plakáty s přesným programem hlavní pouti na Libici v sobotu 25. 4. 2009 v 10.00 hod. budou předány kněžím a jáhnům do farností po bohoslužbě na Zelený čtvrtek. Po ukončení hlavního poutního programu na Libici bude pro účastníky nedělních svatovojtěžských slavností v Hnězdnu vypraven zvláštní autobus do Polska.

Celoroční nověna bude pokračovat vždy poslední sobotu v měsíci pod vedením řeholních komunit působících v naší diecézi. (Diecézní poutní centrum)

Doctrina christiana – program vzdělávání veřejnosti

Nové Adalbertinum, Velké náměstí 32, Hradec Králové, Farní místnost sobota 18. 4. 2009

9.00 – 10.30 *ThLic. David Bouma*, Tajemství velikonočního trídění

11.00 – 12.30 *RNDr. Václav Derner*, Velikonoční motivy ve vážné hudbě

Bohemia sancta

Nové Adalbertinum, Velké náměstí 32, Hradec Králové, Farní místnost

úterý 7. 4. 2009 19.30 hod.
Mgr. Petr Polehla, Středověká legenda – zbožná lež nebo historický dokument?

úterý 14. 4. 2009 19.30 hod.
Mgr. Lenka Horáková, Čeští svatí v rukopisných modlitebních knížkách 18. stol.

úterý 28. 4. 2009 19.30 hod.
Mgr. Petr Polehla, Bohemia sancta: Hagiografické dílo Bohuslava Balbína

Zprávy z ČM Fatimy

V postní době se Fatimský apoštolát spojuje v duchovní přípravě na návštěvu Sv. otce v ČR – témata: Církev, - Dějiny, - Řím, - Biskup Říma, - ČR a 20 let svobody.

Seminář k první mariánské sobotě: 3. - 5. 4. 2009 „Kanonizační procesy – Vatikán a ČR“ s papežským prelátem prof. Jaroslavem Němcem z Olomouce. Zahájení 3. 4. v 18.00 hod.

Program dubnové 1. mariánské soboty: 4. 4. 2009 poutní mše sv. v 10.30 a 17.00 hod., 10.00 hod. modlitby za nemocné, adorace za nová duchovní povolání 11.30 – 14.00 hod., 14. - 16.00 hod.

Hlavní formační odpoledne, duchovní slovo na měsíc duben, 15.00 hod. katecheze pro děti; 16.30 hod. modlitby farností. Příležitost ke svátosti smíření 14 - 18.00 hod. Zakončení semináře v neděli 5. 4. – mše sv. v 9.00 hod., závěrečná přednáška.

Velikonoční triduum v Českomoravské Fatimě – aneb prožijte velikonoce netradičně

Zahájení o Zeleném čtvrtku 9. 4. v 18.00 hod. Večeří Páně, zakončení o slavnosti Zmrtvýchvstání Páně v neděli 12. 4. 2009. Duchovně vede P. Pavel Dokládál s pastoračními asistenty.

Fatimská vigilie proběhne dne 12. 4. 2009 v 18.00 hod., mše sv., přednáška, adorace.

Fatimský den 13. 4. 2009 od 9.00 hod. mše sv., po ní následuje adorace, žehnání nemocných, zásvětný průvod, Te Deum, uctívání ostatků blahoslavených Františka a Hyacinty.

Program vhodný pro společenství i jednotlivce. Možnost ubytování.

Přijímáme přihlášky na zahraniční cesty: **25. - 28. 4. 2009 Polsko:** Gniezno– Częstochowa, Kraków, Stary Licheń, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, aj. **7. 6. - 14. 6. 2009 Itálie:** Řím, sv. Pavel – Neapol, Pompeje aj., **14. - 21. 9. Chorvatsko, Bosna a Hercegovina:** Medžugorje; **5. - 16. 10. 2009 Lurdy-Fatima;** **20. - 27. 10. 2009** podzimní Izrael - Svatá země

Mimořádný zájem je o **exercicie P. Eliase Velly na Svatodušní svátky** (31. 5. - 4. 6. 2009 a víkend 5. - 7. 6. 2009); **Exercicie – vnitřní uzdravení s P. Anthonym** - pro mládež (16. - 23. 8. 2009); **Exercicie – vnitřní uzdravení pro všechny- P. James Manjackal** (8. - 12. 9. 2009).

Formuláře přihlášek na všechny akce jsou k dispozici na www.cm-fatima.cz nebo zašleme zájemcům poštou, stejně jako i celoroční program Fatimského apoštolátu v ČR

Pravidelné duchovní slovo na měsíc najdete na www.cm-fatima.cz

Kontakt a informace:

Fatimský apoštolát v ČR, č.p. 195, 569 11 Koclířov u Svitav, tel./fax: 461 543 164, mobil: 731 598 752, e-mail: recepcecmf@tiscali.cz nebo fatima@iol.cz; www.cm-fatima.cz

Číhošť

„Zde ve svatostánku je náš Spasitel“

Smírné pobožnosti v Číhošti: 18. 4., 9. 5., 13. 6.

Program: 8.30 Svatý růženec; 9.15 Mše svatá; 10.15 Výstav NSO – soukromá adorace; 12.45 Společná adorace; 13.30 Aktuální rozhovor; 15.30 Ukončení

Příležitost ke svátosti smíření.

Vlaková stanice Leština u Světlé n. Sázavou (vzdálená 6 km), na trati Kolín – Havlíčkův Brod.

Informace: Římskokatolická farnost, Číhošť č. 1, tel.: 569 432 782, e-mail: cihost@seznam.cz

Hoješín

Noční adorace v roce 2009 v Hoješíně: 3. - 4. 4., 1. - 2. 5., 5. - 6. 6., 3. - 4. 7., 7. - 8. 8., 4. - 5. 9., 2. - 3. 10., 6. - 7. 11., 11. - 12. 12.

Kontakt: Školské sestry Hoješín, S. Terezie, tel: 469 676 181, mobil: 723 180 121

Slatiňany

Kněží chrudimského vikariátu a Školské sestry OSF Slatiňany si vás dovolují srdečně pozvat na Modlitby za kněžská a řeholní povolání, které se konají každou 2. sobotu v klášterní kapli, Nádražní ul. č. 153 (asi 200 m od nádraží)

Termíny v roce 2009: 11. 4., 9. 5., 13. 6., 11. 7., 8. 8., 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12.

Program: 9.30 modlitba sv. růžence, 10.00 Mše sv., 10.45 Adorace, 11.15 občerstvení, 11.45 Křížová cesta

Želiv

Duchovní obnovy v první sobotu

Termín: 4. 4. 2009, 2. 5. 2009

Program:

15.00 zahájení; 15.10 přednáška; 16.00 Loretánské litanie; 16.20 adorace Nejsvětější svátosti (možnost svátosti smíření); 17.30 modlitba svatého růžence; 18.00 pontifikální mše sv.

4. 4. 2009 Téma: „Svatý týden“
P. Matuš Peter Kušník, OPraem, Kalište

2. 5. 2009 Téma: „Jsem služebnice Páně“
P. Michael Miloslav Fiala, OPraem, rektor III. řádu

Dům setkání Alberice

Rekreační a školící zařízení křesťanského občanského sdružení YMCA Setkání nabízí:

Malá škola bubnování

24. - 26. 4. 2009

Stále častěji se v mnoha společenstvích mužů a mládeže používají k prohloubení radosti ze společného setkání i modlitby různé bubny a bubínky. Na tomto víkendu se dozvíte vše nejnutnější a hlavně si zkusíte různé údery a rytmy pod vedením zkušeného hudebníka. Celý víkend vyvrcholí společným koncertem a modlitbou účastníků.

„Na otci záleží!“

30. 4. - 3. 5. 2009

Duchovní obnova pro ženy zaměřená na vztah žen ke svým otcům, sobě samotným a k Bohu. Mnohá zranění otců ke

svým dcerám dlouhodobě poznamenávají postoje a jednání žen i v dospělosti. Víkend nabízí příležitost ženám, které cítí potřebu změny a ozdravení svých vztahů v této oblasti... Obnovou provází kněz a psycholog P. Jaroslav Furtan a psychologka Mgr. Marta Luzarová. Možnost osobních konzultací a sv. smíření. **Přihlášky** posílejte mailem na gita.vyletalova@email.cz nebo poštou: Ing. Gita Vyletalová, Pivovarská 3, 794 01 Krnov.

Tvoří celá rodina

7. - 10. 5. 2009

Prodloužený víkend pro rodiny vyplněný zejména řezbářstvím, pletením, malováním na hedvábí, fotografováním ale také výletem, hrami, modlitbou a odpočinkem... Jedinečná příležitost pro rodiče a jejich děti strávit tvořivý, ale zároveň odpočinkový víkend v křesťanském společenství, sloužící k prohloubení jejich vztahu.

Manželský víkend

29. - 31. 5. 2009

Víkend pro manžele, kteří chtějí obnovit a prohloubit své manželství. Základem budou krátké přednášky na témata manželské komunikace a budování vztahů, doplněné o praktickou přípravu na každodenní situace. Vedou manželé Miloš a Gita Vyletalovi, dlouholetí vedoucí programů Manželská setkání.

Blíže informace a přihlášky i na jiné akce najdete na www.setkani.org nebo u M. Vyletala: [ymca@setkani.org](mailto:yanca@setkani.org), tel: 731 625 615

Marianum Jánské Lázně

Srdečně zveme na „**Seznamovací pobyt pro cetilety**“ s cílem zprostředkovat přátelské i partnerské kontakty. Termín **7 - 10. 5. 2009**.

Nabízíme poslední volné pokoje na jarní turnusové pobyty. V ceně zahrnuta návštěva bazénu a rehabilitační procedury. Pokoje s vlastním příslušenstvím a strava formou polopenze. Těšíme se na Vás. **Kontakt:** Středisko Marianum, Janské Lázně, tel.: 499 875 117, www.marianum.cz

Kolín

Dům Jezuitů v Kolíně nabízí duchovní cvičení v tyto termíny:

22. 4. - 26. 4. Duchovní obnova pro všechny, vede P. Petr Havlíček, SJ; 11. 5. - 15. 5. Duchovní obnova pro všechny, vede P. Josef Tichý, SJ; 15. 5. - 17. 5. Být jezuitou dnes, vede P. Josef Horehled, SJ; 18. 5. - 23. 5. Ignaciánská duchovní cvičení - 2. týden, vede P. František Líz-

na, SJ; 8. 6. - 12. 6. Duchovní obnova pro všechny, vede P. Josef Tichý, SJ; 17. 6. - 20. 6. Duchovní obnova s Paninou Marií, vede P. Josef Hladiš, SJ

Pokoje pro 1 osobu s vlastním sociálním zařízením. Cena 350,-Kč/den včetně stravy.

Kontakt: Dům Jezuitů, Kutnohorská 26, 280 02, Kolín; tel. 731 182 112, 605 760 307; e-mail: exercicio.kolin@seznam.cz

Pro mládež

SpringFest

Hudební festival **SpringFest II, 18. 4. 2009, Vysoké nad Jizerou, divadlo Krakonoš**. Večer zahájí kapela Run(a)Way s alternative-rockem, Strictly Commercial hraje vše možné i nemožné, skupina Green Smätroll střídá jazz a ska. Folk-rockové písně Šatla-vy už zná každý, white-rocková kapela Michael zvedá ze židli a v pozdní hodině vše zakončí melodic speed metalový Samhain. Krom hudby Vás čeká světelná show skupiny Ascarya, soutěž o paraglidingový seskok a další program. **www.springfest.wz.cz**

Modrý bál

Sedmý benefiční Modrý bál se koná **25. 4. 2009 od 19.50 hod.** v kulturním domě v Českých Heřmanicích. K tanci a poslechu zahraje stylová kapela Barel Rock. Výtěžek z plesu bude věnován Dětskému hospici Klíček. Vstupné: objednávky za 220 Kč, na místě za 250 Kč. **Kontakt:** info@modrybal.cz, tel.: 777 217 153. Autobusy z Chocně do Heřmanic: 1) 18.40 z náměstí, 2) 19.20 z vlakového nádraží. Zpět pojedou bus do Chocně přes Vysoké Mýto ve 2.00 hod. Pořádají mladí z Chocně a Hnutí fokoláre společně s o.s. Pontes. **www.modrybal.cz**

Setkání čtenářek In!

III. setkání čtenářek časopisu IN! se uskuteční **25. 4. 2009** od 10 do 16 hod. Sraz v 9.45 hod. v Ústí nad Orlicí u kostela. S sebou: jídlo na celý den, pití zajištěno. **Více informací a přihláška na:** www.setkanictenarek.in.cz. Pro všechny přihlášené účastnice jsou připravené dárky. Holky redaktorky se již proto přihlášily ☺.

Cetileti

Setkání cetiletých se uskuteční od **30. 4. do 3. 5. 2009** na DCŽM Vesmír. Program: chvíle zábavy, modlitby, práce, odpočinku, navazování nových přátelství. S sebou: spacák, přezůvky. Doporučená cena 150/Kč. Prosíme,

hlase se předem! **Kontakt:** DCM, Zdislava Černochová, tel.: 733 144 547, e-mail: cernochova@diecezezhk.cz; www.vesmir.signaly.cz

Klásterfest

Kutnohorské křesťanské kapely Houby s Woctem, Studená Sprcha a schola farní mládeže KuKuKaKa zvou dne **2. 5. 2009** na druhý ročník **Klásterfestu**. Začátek ve 12.00 hod. na klášterní zahradě v Kutné Hoře. Vstupné dobrovolné. Cílem tohoto festivalu není nic více ani nic méně než pomocí hudby, která stojí na křesťanských (potažmo židovských) základech, vytvořit příjemnou atmosféru pro jedno sobotní odpoledne. Spolu s pořadatelskými kapelami zde zahrají Vocativ (Kutná Hora), Koza na útesu (Praha), Rest Day (Nové Město n. Metují) a !On (Liberec).

www.klasterfest.estranky.cz

Sportovní víkend

Od **7. do 10. 5. 2009** se na DCŽM Vesmír uskuteční Sportovní víkend se zaměřením na turistiku pěší i cyklo. V rámci víkendu proběhne další ročník závodu „GIRO del COSMO“! S sebou: spacák, přezůvky, kdo bere kolo, tak přílbu, dobrou náladu a připravenost na zvraty v počasí (i na sníh a jeho zbytky). Cena 150 Kč/den. Prosíme, hlase se předem! **Kontakt:** DCŽM Vesmír, tel.: 494 663 140, e-mail: dczm.vesmir@tiscali.cz, www.vesmir.signaly.cz.

Pro seniory

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory pořádá:

16. - 20. 4. 2009 - prodloužený tematický víkend pro animátory a seniory s programem – Marianum, Janské Lázně (určen pro ty, kteří pracují se seniory nebo pro ty, kteří by s nimi rádi pracovali)

20. - 27. 4. 2009 – týdenní duchovní obnova pro seniory a lidi středního věku s P. Ing. Miloslavem Fialou, OPraem. – Marianum, Janské Lázně

29. 4. - 9. 5. 2009 – zájezd do Řeka po stopách apoštola sv. Pavla

18. - 21. 5. 2009 – duchovní obnova pro seniory s Mons. ThLic. Bohumilem Kolářem – Marianum, Janské Lázně

23. 5. 2009 – II. westernový den pro prarodiče a vnoučata – Vochtánka, Potštejn

Informace a přihlášky:

Biskupství královéhradecké, Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 661, 737 215 328; e-mail: dcs@diecezezhk.cz, www.seniori.diecezezhk.cz

Proglas

Proglas je možné v královéhradecké diecézi naladit na frekvencích 93,3 FM z Pradědu nebo 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Téma relace **Křesťan a svět** v neděli 5. dubna od 17.00 hodin zní - **Profesor Martin Jäggle zasvětil svůj život náboženské výchově**. V rozhovoru s děkanem Katolické teologické fakulty Vídeňské univerzity a vedoucím Institutu náboženské pedagogiky a katechetiky se zaměříme na náboženskou výchovu v pluralitní společnosti. Jaký je vztah mezi náboženskou výchovou a katechetikou? Jakým způsobem by se mělo vyučovat křesťanství ve školách vzhledem k pluralitní společnosti? Tyto a další otázky položí v českobudějovickém studiu Jan Neumann Petr Pospíšil.

Na programu **Koncertu duchovní hudby Květné neboli pašijové neděle** jsou Matoušovy pašije, které pro bohoslužby svatého týdne zkomponoval roku 1746 přední zástupce německého baroka Georg Philipp Telemann. Začátek koncertu s datem 5. dubna je již ve 20.15 hodin.

V **Kanonickém právu v životě církve** dokončíme v měsíci dubnu výklad svátosti manželství. Věnujeme se také otázce svátostin, účtů k ostatkům svatých a poutím k posvátným místům, církevním pohřbům a v neposlední řadě i problematice exorcismu. Jednotlivými díly vás provedou doktor teologie P. Libor Botek spolu s ostravským redaktorem studia Hedvíka Antonínem Žolnerčíkem. Cyklus naladíte každé pondělí v 16.00 hodin, reprízu pak v neděli v 10.30 hodin.

Co prožívají rodiče, kterým se jejich dítě nestačilo narodit? Kde mohou najít pomoc? O tom chceme hovořit v dalším vydání magazínu pro maminky. Poslouchejte **Kafemlýnek** v úterý 7. dubna od 9.30 hodin.

Velké pátky v životě P. Stanislava Lekavého. Rozhovor s rektorem poutního kostela Panny Marie Pomocné (Mariahilf) ve Zlatých Horách v Jeseníkách vysíláme na Velký pátek 10. dubna. Nenechte si ujít!

Hněvošice na Opavsku ukrývají několik pamětihodností. Za připomínku stojí zejména novostavba chrámu Krista Dobrého Pastýře či dřevěný barokní kostel svatých Petra a Pavla chráněný jako kulturní památka. Tamější fara navíc slouží jako exerciční středisko pro ministranty z celé ostravské diecéze. Do kulturních i duchovních „pokladů“ celé farnosti nahlédne ve čtvrtek 16. dubna od 22.00 hodin redaktor Antonín Žolnerčík.

Dědictví otců zachovej nám Pane. Redaktor olomouckého studia Radim Marek Chvátal se s mikrofonem vypraví na Velehrad, aby spolu s místním farářem, jezuitou Petrem Přádkem prošel bazilikou Nanebevzetí Panny Marie a svatých Cyrila a Metoděje. Zachytíte ve středu 22. dubna ve 22.00 hodin.

Doktorka farmacie Ivana Vítová nabízí nejrůznější tipy, jak využít jarní čas pro své zdraví. Paní lékárnice je rovněž připravena odpovídat na dotazy posluchačů. Zapojte se do **Magdazínu** s moderátorkou Magdou Hauserovou ve středu 29. dubna od 9.30 hodin.

Ve středu 29. dubna nabízíme od 22.00 hodin k poslechu první díl krátkého cyklu **Vztah státu a církve v letech 1900 až 1945**. Vliv politiky v posledních letech habsburské monarchie na náboženský vývoj v českých zemích zhodnotí doktorka filosofie Dana Jaksíčová, členka Kongregace Školských sester de Notre Dame. V českobudějovickém studiu Jan Neumann připravuje Jitka Skříčková.

Nakladatelství Paulínky

Petrská 9, 110 00 Praha 1

tel./fax: 222 311 206, 224 818 757

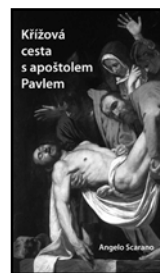

e-mail: objednavky@paulinky.cz;

24 hodin denně otevřeno v on-line knihkupectví na www.paulinky.cz

Angelo Scarano

Křížová cesta s apoštolem Pavlem

Průvodcem touto křížovou cestou je nám apoštol Pavel. „Tento bývalý farizej přijal Krista se všemi důsledky, a tak se stal privilegovaným svědkem nejen Krista vzkříšeného, ale i trpícího. Jeho slova jsou proto velmi autentickým a výmluvným svědectvím o věrnosti evangeliu, a to až k prolití krve.“ Jednotlivá zastavení "skrývají" v sobě hluboký náboj, vždyť tu promlouvá člověk, který vzal Krista vážně.

Brož., barev. ilustrace, 40 s., 68 Kč

Lorenzo Zani

Od Večeře ke Kříži

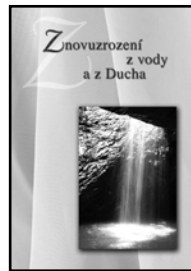

Nový zákon opakovaně oznamuje, že pravá Boží tvář je odhalena smrtí Ježíše Krista na kříži. S touto událostí spojil Bůh vlastní identitu, v této události se ukázalo „to, co oko nevidělo, co ucho neslyšelo, a nač člověk nikdy ani nepomyslel“ (1 Kor 2,9).

Cílem úvah významného italského biblisty je povzbudit čtenáře, aby se krátce v tichu zastavil před eucharistií a před křížem, pomoci mu věřit a svědčit o tom, že Ježíš ukřižovaný je Boží Syn, který zemřel, aby nám zjevil, že Bůh je láska větší než každé zlo, aby nás uvedl do života Trojice, aby nám dovolil žít v synovství naší modlitbu, naše vztahy s ostatními a každou situaci našeho života.

Brož., 184 s., 198 Kč

Znovuzrození z vody a z Ducha Život ze svátosti křtu

Další z řady knížek do kapsy, která může být tentokrát po ruce těm, kdo chtějí v sobě stále oživovat nejen památku, ale i milost křtu, který přijali jako dar vzkříšeného Pána.

Vedle modliteb za kmotry, vysluhovatele křtu a modlitby kmotra za kmotřence, obsahuje obnovu křestního vyznání a modlitbu poděkování za křest. První část je věnována katechezi o křtu a vysvětlení svátostných znamení. Vhodné zvláště jako dárek pro katechumeny.

Brož., barev. ilustrace, 24 s., 30 Kč

Tv Noe

Velikonoční svátky na obrazovkách televize Noe

V době velikonoční si dovoluujeme diváky televize Noe pozvat k několika pořadům, které jsme pro ně připravili.

Květnou neděli 5. dubna Vám zpřijemní 1. díl cyklu Velikonoční řemesla v 8.40. Pořad je připravený pro ty, kteří mají rádi lidové tradice a kulturu. Díky pořadu se dozvíte něco o tom, jak se dají zdobit vajíčka, jak si zkrášlit své obydlí a jak si správně uplést tatar. Ve 12.45 se můžete těšit na záznam koncertu Matoušových pašijí BWV 244 od J. S. Bacha z kostela sv. Václava v Opavě.

Od Zeleného čtvrtku 9. dubna až po Bílou sobotu 11. dubna jsou pro diváky televize Noe připraveny diskusní pořady s názvem Historie a symbolika obřadů velikonočního třídení. Moderátor ThLic. Marcel Puvák si povídá s odborníkem v liturgii P. ThDr. Pavlem Kopečkem o historii a symbolologii jednotlivých obřadů Zeleného čtvrtku, Velkého pátku a Bílé soboty. Tyto pořady budou před přímými přenosy mší svatých, které budou vysílány v době Velikonoc z Říma. Od Zeleného čtvrtku až po Bílou sobotu po 8 hodině se také můžete dozvědět vše o tom, jak se tyto velikonoční svátky slaví na Papui Nové Guineji, kterou v minulém roce navštívil P. Leoš Ryška, ředitel Tv Noe, P. Jiří Šlégr, ředitel Papežských misijních děl v ČR a Filip Breindl, redaktor zpravodajství Radia Proglas. Na Zelený čtvrtek se dívejte na mši svatou se svěcením olejů z baziliky sv. Petra v 9.30. Dokumentární film Pěšák Boží obohatí program ve 12.10. V ten samý den ve 20.05 se můžete těšit na další díl cyklu Cesta k andělům, tentokrát s hostem Martinem Dejdem.

Na Velký pátek 10. dubna Vám přineseme záznam koncertu Velikonoční cesta - Oratorium Zdeněk Pololánika ve 12.05, který se konal v olomouckém kostele sv. Mořice.

S myšlenkou na trpícího Krista se můžete připojit v 17.00 k Velkopátečním obřadům památky umučení Páně z baziliky sv. Petra v Římě. Křížovou cestu s naším Pánem přímo z římského Kolosea projdeme ve 21.15.

Film Ježíš je dvouhodinový film natočený podle Lukášova evangelia a je považován za nejpřesnější filmové zobrazení Kristova života. Pravdivý hraný příběh založený na vyprávění očitých svědků Ježíš se bude vysílat na **Bílou sobotu 11. dubna** ve 13.00. Velikonoční vigílii z baziliky sv. Petra bude složit papež Benedikt XVI. ve 21.05.

Nedělní mše svatá na **Boží hod velikonoční** bude sloužena z Náměstí sv. Petra Svatým otcem Benediktem XVI. v 9.30 a hned po ní bude uděleno požehnání Urbi et Orbi. Odpolední den Vám zpřijemní záznam z koncertu Ivy Bittové, který je připraven na 13.10. Dokument z cesty po Papui Nové Guineji je nachystán na 15.10.

Více informací na www.tvnoe.cz.

Karmelitánská knihkupectví

F. F. Procházky 101, Nová Paka tel.: 493 721 967,

e-mail: nova.paka@kna.cz

Velké nám. 36, Hradec Králové tel.: 495

063 173, e-mail: hradec@kna.cz

Vám nabízejí knihy z edice Familia:

Christine Ponsardová

Víra v rodině

Francouzská novinářka Christine Ponsardová se problematikou rodinného života zabývá již přes dvacet let. Jako matka tří dětí má bohaté zkušenosti s řešením mnohdy i nelehkých situací manželského soužití či výchovy dětí. Snad proto může s tak naprostou otevřeností rozhodně říci:

„... žádná dokonalá rodina neexistuje. Nejsou tu na jedné straně rodiny dobré, a na druhé špatné. Jsou tu jen rodiny tvořené hříšnými lidmi, rodiny, které neustále potřebují spásu, uzdravení a odpuštění,“ jedním dechem pak ovšem s nadějí dodává: „Všechny rodiny jsou povolány ke svatosti.“

Brož., 239.s., 199 Kč

Hugues Dollié

Ženy, milujte své muže!

Téma prve zmíněné publikace doplňuje o svůj mužský pohled taktéž Francouz, zasloužilý otec pěti dětí, Hugues Dollié. Na necelé stovce stránek se autor rozhodl se čtenáři podělit o část toho, co už patnáct let předává snoubencům a mnoha dalším mladým Francouzům při svých přednáškách o partnerských vztazích. Fakt, že v případě

tohoto útlého dílka nejde o vědeckou publikaci, jakkoli se mnohá uvedená tvrzení opírají o výsledky moderního výzkumu, dodávají knize na přitažlivosti tím spíše, že jednotlivé kapitoly jsou přehledně rozděleny na kratičké a čtivé odstavce.

Brož., 95 s., 99 Kč

Stefano Guarinelli

Mezi mužem a ženou

Trojici tématicky souvisejících děl uzavírá v podobě neméně útlé a přitom výživné knihy italský kněz a zkušený pastoralista Stefan Guarinelli. Svůj sdánlivý handicap v podobě absence vlastní rodiny Guarinelli vyrovnává jednak svým nadhledem a pak také odlišným literárním žánrem. Celkem čtyřicet krátkých „kazuistických“ příběhů nabízí čtenáři možnost najít mezi jejich aktéry i sám sebe. Autorova douška na konci každé kapitoly nabízí vždy několik postřehů, které pomáhají nejen najít pointu, ale i žádané poučení pro vlastní manželský, či rodinný život.

Brož., 103 s., 109 Kč

Liturgický oděv v proměnách staletí

Středověk je obdobím velkých kontrastů. Umělecké formy v architektuře, sochařství i malbě se nebývale rozvíjí a stále více si libují v dokonalosti, vytríbenosti, velkým zájmem o detail a v uměleckém řemesle i o exkluzivitu použitého materiálu. Podobné tendence se objevují i v liturgii: bohatství obřadů sice okouzluje, ale ne vždy je srozumitelné prostým věřícím, jejichž náboženský život se tak nadále odehrává spíše v oblasti lidové zbožnosti.

4. Pozdní středověk (14. - 15. století)

Pozdně středověká liturgie se nám může zdát světem tak trochu uzavřeným do sebe. Rostoucí důraz na vnější formu obřadů doprovázených stále složitějšími zpěvy, stupňování realismu snažícím se útočit na lidské smysly se odráží i v chrámu a jeho vnitřní výbavě. Kostely se postupně zaplňují bohatě vyřezávanými oltáři sahajícími mnohdy až ke klenbám, deskové oltářní obrazy se plní postavami a složitými výjevy. Zvláště svatostánky velkých měst se stávají i pomyslnými výkladními skříněmi obchodních rivalů: ve velkoleposti vnitřní výbavy kostelů a oltářů totiž mezi sebou nesoupeří jen města, ale v jejich rámci i jednotlivé cechy nebo šlechtické či měšťanské rodiny.

Proměna svrchního obřadního roucha - kasule

Rostoucí technické dovednosti řemeslníků, stejně jako stále hlubší kontakty s cizími i orientálními zeměmi, proměnily v mnohém vkus soudobé společnosti. Např. v tkalcovství bylo možno vytvářet stále složitější vzory hedvábných látek, ve kterých se objevují častěji i zlaté či stříbrné nitě. Ve výšivce se také zdokonalují techniky: rozmáhá se pošívání povrchu říčními perličkami nebo zlacenými terčíky a ojediněle i samotnými šperky. Kněžská obřadní roucha zhotovená sice z krásných, řemeslně dokonalých, ale zlatými vlákny někdy až příliš vyztužených látek však ztrácí ve svých původních zvonových formách na praktičnost. Aby kněz mohl nadále dobře konat bohoslužebné úkony, musel se uzpůsobit střih ornátu postupným uvolněním v ramených partiích, těžké tkaniny totiž nebylo možno na rukou bohatě řasit jako dříve. Jak se postupně proměňovala forma od zvonové kasule až k formě tridentské (někdy nazývané basičkou) vidíme na dochované kolekci kněžských rouch z malého poutního místa severně od Říma – Castel St. Elia. Šest kasulí zhotovených od 13. do počátku 16. století – šest rozmanitých forem. Nejstarších dochovaným rouchem je klasická zvonová kasule, ostatní jsou již z tužších látek, proto je bylo nutno po stranách postupně zkracovat a na přední straně zvětšovat vykrojení pro ruce kněze. Roucha se také postupně zmenšovala, protože tkaniny byly velmi nákladné (byl to velký rozdíl v rozměrech: v ramenou u zvonové kasule ze 162 na 70 cm a v délce ze 160 na 130 cm). Velmi krásná kolekce papežských obřadních rouch je dochována v Anagni, po více než sto let neoficiálním papežským sídlem. Zdejší dóm totiž uchovává paramenta papeže Bonifáce VIII., z nichž část byla patrně zhotovena pro vyhlášení Milostivého léta – jubilejního roku 1300. Dvě vyšívané kasule už jsou na bocích značně zkrácené a jen nepatrně se odlišují od ornátů užívaných v barokní liturgii.

Výšivka

Většina dochovaných jubilejních paramentů papeže Bonifáce VIII. je zdobena výšivkou, ale překvapivě nikoliv italského, ale anglického původu. Anglie se od 2. poloviny 13. století stala v této oblasti skutečnou velmocí s bohatým exportem do zahraničí, mnoho rouch bylo také věnováno papežům jako panovnické dary. Výšivka si svou osobitou technikou získala brzy i zvláštní označení – *opus anglicanum* (anglické dílo), kromě hedvábí se užívalo silně zlacených zlatých nití, které byly k podkladu přišívány (respektive hluboce vtaženy do podkladu) pomocným vláknem. Takováto zlatá výšivka zůstává ohebná. Roucha a obličejové světeckých postav se vyšívala velmi drobnými hedvábnými stehy, které umožňovaly dokonalé stínování a tím i vyjádření plasticity ztvárněného povrchu. Zvláště z 1. poloviny 14. století je zachováno několik desítek kasulí a pluviálů s bohatou figurální výzdobou. Velmi si oblíbil anglickou výšivku první avignonský papež Klement V. (1305-1316) a řada jeho nástupců. Roucha, která získali, jsou dnes rozptýlena po celém světě. Na pluviálech se odehrávají výjevy ze života Krista, Panny Marie a světců kombinované často s figurami starozákonních proroků.

Vyšivačská velmoc – Čechy

Další vyšivačskou velmocí byly bezesporu Čechy. Období vlády Lucemburků znamenalo po všech stránkách nebývalý umělecký vzestup. V uměleckém řemesle bylo na nejvyšší úrovni vedle zlatnictví i vyšivačství, oboje jsou řemesla s velkou domácí tradicí. Zpočátku, jak se zdá, bylo vyšívání prací řeholnic (s centrem v klášteře sv. Jiří na Pražském hradě) méně i urozených paní. Kvalitativnímu vzestupu napomohli až profesionální vyšivači zvaní *krumplěři*. Zárukou vysoké kvality produkce 14. a 1. poloviny 15. století byla těsná spolupráce vyšivačů s malíři, tvůrci návrhů, které často předkreslovali přímo na základový podklad. Důležitým dokladem pro vývoj české deskové malby dvorského okruhu je velkolepé antependium z bývalého dominikánského kostela v Pirně v Sasku (1350-60, dnes v Míšni, plošně největší česká středověká výšivka s rozměry 94 x 339 cm) s ústřední scénou korunování Panny Marie Kristem a postavami světců a apoštolů pod lomenými arkádami. Velmi kvalitní malířskou předlohu následovalo i dokonale zvládnuté vyšivačské řemeslo, takže můžeme právem předpokládat vznik této výšivky v některé z pražských dvorských dílen. Patrně počátkem 80. let 14. století vznikl další umělecký skvost – výšivka kasule z Rokycan. Hlavní scénou je výjev Nanebevzetí Panny Marie anděly s pestřími křídly, drobnopisně je vyšita i neobvyklá figura Mater grava (těhotné Matky Boží). K pozdně karlovské tradici patří i dvě kasule s výšivkou ukřižovaného Krista. Na starší tzv. broumovské kasuli, jejíž předloha vznikla patrně v okru-

hu Mistra třeboňského oltáře, je neobvyklý motiv bolesti se hroutící Panny Marie zachytávané sv. Janem a druhou Marií, svatozáře jsou z masivního zlatého plechu; na mladší kasuli, kterou daroval brněnského dómu Jošt Lucemburský, synovec Karla IV. je pod Ukřižovaným Panna Maria podpíraná sv. Janem a dalším z Marií, zatímco za nimi sv. Máří Magdalena zdvihá nad hlavou ruce v bolestném gestu.

O tvaru kněžských rouch užívaných v Čechách jsme informováni pouze z deskové a knižní malby, není totiž zachována žádná kasule s výšivkou v původním tvaru, většina byla buď zmenšena a přizpůsobena tridentské liturgii nebo byla výšivka přenesena na novou tkaninu. Výšivka pro svou finanční nákladnost totiž zdobila pouhý zlomek kněžských oděvů, ostatní byly ze vzorovaných látek vesměs italského původu, ale takové není do dnešních dnů bohužel dochováno v úplnosti ani jedno. Husitské bouře proměnily kvetoucí Čechy v uměleckou poušť. Intelektuální elita i mnozí umělci opustili české země. Byli mezi nimi samozřejmě i malíři a s nimi spříznění vyšíváči. Jejich práce vzniklé v okolních zemích ovlivnily na několik desetiletí místní tvorbu (východní Slovensko, Rakousko, Gdaňsk – severní Polsko, severní Německo, patrně rovněž Švédsko). Mnoho kvalitních výšivek bylo během husitských válek zničeno a jiné byly rozptýleny do zahraničních sbírek.

Nový vzestup – Nizozemí

Zatímco se střední Evropa - a zvláště Čechy - jen zvolna vzpamatovávala z následků bratrovražedných válek, šel umělecký vývoj neúprosně dále. Umělecký život se teď soustředil ve Flandrech a v Nizozemí. Z malířů na sebe nejvíce upozornila dvojice bratrů – Huberta a Jan van Eyckové (+1441). Nejen jejich proslulé dílo tzv. Gentský oltář, ale i ostatní díla vynikají zvláštním magickým smyslem pro ztvárnění skutečnosti. Klasické náboženské náměty jsou doplněny množstvím realistických detailů vzatých z běžné soudobé skutečnosti (např. předmětů denní potřeby). Obrazy jsou výjimečně ilustrativní i pro studium pozdně středověkých liturgických reálií, ukazují totiž krásu a dokonalost zlatnických prací stejně jako řezaného nábytku a samozřejmě i podobu a výzdobu bohoslužebných oděvů. Eyckové a jejich četní následovníci, zvláště Rogier van der Weyden, ovlivnili i nizozemskou produkci výšivek, s jejichž tvůrci totiž nepochybně přímo spolupracovali, jak dokládá mimořádná malířská i kompoziční kvalita na nejvelkolepější bohoslužebné soupravě pozdního středověku: kolekci rouch z let 1430 – 1440 (kasule, tři pluviály a antependium) Řádu zlatého rouna uložené v řádové pokladnici ve Vídni. Jemná hedvábná výšivka množství postav je doplněna řádkami říčních a mořských perel a doplněna drahými kameny. Na široké kasuli je na přední straně vyšit dokonale malířsky rozvinutý Křest Kristův (sv. Jan Křtitel je totiž patronem řádu), na zadní výjev Proměnění Páně, na pluviálech jsou desítky světců, světců a andělů a na jejich štítech Kristus Král, Panna Maria a sv. Jan Křtitel. Dokonalé vyšivačské převedení malířských předloh, včetně plasticity zřasených oděvů vyobrazených postav a s jemně pojatými barevnými přechody tělových partií nebylo patrně již nikdy překonáno (!).

Reliéfní výšivky

Pozdní gotika se z výtvarného hlediska snažila obzvláště rafinovaně útočit na diváka a jeho smysly. Nejen vnější podoba chrámů, ale i měšťanských či palácových staveb byla ztvárněna plasticky, s množstvím detailů často inspirovaných

přírodou. Interiéry střeoevropských kostelů byly zaplněny dřevěnými bohatě vyřezávanými oltáři sahajícími téměř až k chrámové klenbě, malované oltářní obrazy jakoby v přemíře ornamentu ustoupily do pozadí. Tak se v polovině 15. století začíná objevovat nový fenomén – reliéfní výšivka. Ambiciózní vyšíváči ve spolupráci s řezbáři a sochaři opustili plochu a snažili se o co nejvyšší míru plastického účinku. Taková výšivka využívala i např. kovových či dřevěných výztuží, které se teprve následně obalily tkaninou a pokryly výšivkou. Zadní stranu kněžského roucha tak zdobila jakási varianta na vyřezávané oltáře – reliéfně ztvárněné figury Krista, Panny Marie a světců totiž byly umísťovány pod kružbovými baldachýny – stejně jako na oltářích. Tento trend soupeření vyšíváčů se sochaři však netrval dlouho, takto zdobené roucho se dalo nosit jen s velkými obtížemi, často však selhala i křehkost podkladového materiálu, které prostě neuneslo tíži textilních aplikací. Nadále se však technikou reliéfní výšivky zdobily domácí oltářní vyšší šlechtě. V našich zemích je takto zdobena kasule se sv. Václavem a dvě další roucha s mariánskými výjevy z dnešní brněnské katedrály. Zlidovělou variantou jsou také utrakvistické kasule s výšivkou Ukřižovaného královéhradecké katedrály sv. Ducha a jí podobná z vysokomýtského farního kostela, obě vzniklé až ve 20. - 30. letech 16. století.

Velkolepost a nákladnost liturgie a chrámové výbavy pozdního středověku byla v době stále více se prohlubujících sociálních rozdílu kritizována z mnoha stran. Jak v Čechách, tak i v Německu a Nizozemí nakonec proběhly náboženské bouře vrcholící obrazoboreckými tendencemi nastupujících reformních hnutí. V příštím pokračování se vrátíme k husitským válkám v Čechách a zvláště k soudobé polemice o ornátech a potažmo i o oprávněnosti umění v křesťanských chrámech.

P. Radek Martinek

Autor je knězem a historikem umění

Panna Maria s dítětem. Detail výšivky se Stromem Jesse (výšivka typu opus anglicanum), Anglie, poč. 14. století, Lyon, Musée des Tissus

*Svatý biskup Donát, detail obrazu Madona kanovníka van der Paeleho, kolem 1436,
Bruggy, Groeningemuseum*

